

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

**SIILITIE-KETTUTIEN ALUE
ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS NRO 12220**

Hankenro 2263_3
HEL 2011-006217

SISÄLLYS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 10.4.–4.5.2012

- Viranomaisyhteistyö
- Tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja vastineet
- Mielipidekirjeet
- Tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Kaavaluonnos nähtävillä 4.3.–25.3.2013

- Viranomaisyhteistyö
- Tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja vastineet
- Mielipidekirjeet ja adressi
- Tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Kaavaehdotus nähtävillä (MRL 65 §) 8.11.–9.12.2013

- Muistutukset
- Tiivistelmät muistutuksista ja vastineet
- Lausunnot
- Tiivistelmät lausunnoista ja vastineet

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Mielipiteen tai muistutuksen esittäjät on ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internet-versiossa.

Jäljennökset kaikista kannanotoista ja mielipiteistä sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 10.4.–4.5.2012

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kaupungintalolla ja Herttoniemen kirjastossa 10.4.–4.5.2013 sekä viraston internetsivuilla.

Viranomaisyhteistyö

Kiinteistöviraston tilakeskuksella, opetustoimella, Helsingin Energialla ja pelastuslaitoksella ei ollut lausuttavaa.

Kiinteistöviraston tonttiosasto on ilmoittanut, että se tulee kaavamuutosehdotuksen valmistuttua neuvottelemaan asiassa mahdollisen maankäyttösopimuksen. Ei muuta huomautettavaa tässä vaiheessa.

HSY Vesihuolto on ilmoittanut, että mikäli vesijohtoja ja viemäreitä joudutaan kaavamuutoksen takia siirtämään, tulee siirrot kustantaa vesilaitostoiminnan ulkopuolisella rahoituksella. Kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää uuden vesihuollon tarve ja sen kustannusarvio.

Vastine

Kaavamuutoksen yhteydessä laaditaan vesihuoltosuunnitelma ja selvitetään kaupungille tulevat kustannukset.

Ympäristökeskus on ilmoittanut, että huoltoaseman tontti on kunnostettu purkamisen yhteydessä. Myös nykyisen kylmäaseman toiminnan lakatessa edellytetään pilaantuneisuuden arviointia ja tarvittaessa kunnostusta. Katualueiden läheisyydessä tulee huomioida asuinrakennusten ja niihin liittyvien parvekkeiden ja muiden ulko-oleskelualueiden meluntorjuntatarve. Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmän (LTJ) mukaan Kettutien ja Siilitien liittymän välisessä kolmiossa on paikallisesti arvokas kasvillisuuskohte, jossa kasvaa useita mahdollisesti alkuperäisiä saarnia.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Vastine

Kaavassa on maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä ja kunnostusta koskeva määräys. Kaavamuutoksen yhteydessä on laadittu meluselvitys. Asuinkorttelialueiden oleskeluun tarkoitetut piha-alueet saadaan suojattua siten, että niillä alitetaan ohjeavrot ulkona. Kaavaan on lisätty tarvittavat rakennuksiin kohdistuvat meluntorjuntamääräykset.

Arvokkaaksi luontokohteeksi merkitty katujen rajaama metsikkö säilyy pääosin. Paikan päällä tehdyn inventoinnin perusteella alueella kasvaa kymmenen saarnipuuta ja jonkin verran niiden taimia. Puustoinen alue on kolmen kadun väliin jäänyt kostea painanne ja saarnet ovat selviytyneet ainoastaan alueen reunoilla, jossa on kuivempaa ja valoisampaa. Saarnien yleiskunto ei ole kovin hyvä, ainoastaan etelälaidan puut ovat melko hyväkuntoisia.

Kaksi tai kolme pientä saarnea joudutaan todennäköisesti kaatamaan kiertoliittymän alta. Hyväkuntoisimmat puut puiston eteläreunassa säilyvät. Puistikon saavutettavuus paranee, kun sen eteläpuolinen katualue muutetaan kevyen liikenteen kaduksi. Puistikon toiminnallista tai virkistyksellistä arvoa voidaan tarvittaessa kehittää esim. kevytrakenteisellä polustolla.

Terveyskeskus huomauttaa, että myös sairaalan käyttötarkoitusta saatetaan muuttaa tulevaisuudessa. Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevisio 2030 -raportissa esitetään, että Herttoniemen sairaalan toiminta lakkaa, kun toiminnalle saadaan korvaavat tilat muualta. Raportissa esitetään, että sairaalarakennus voidaan purkaa. Tilalle on ehdotettu rakennettavaksi vapaarahoitteista asumista.

Terveyskeskuksen johtoryhmä on esittänyt pitkän aikavälin tavoitteena Herttoniemen sairaalasta luopumista. Osalle toiminnoista ehdotetaan korvaavia tiloja Herttoniemen metroasemalle rakennettaviin uusiin tiloihin. Muille toiminnoille tarvitaan lisärakentamista esimerkiksi muihin sairaaloihin. Terveysasema tulee jäämään alueelle.

Terveyskeskus ehdottaa, että kaavamuutoksessa otetaan huomion myös Herttoniemen sairaalan mahdolliset muutokset tulevaisuudessa. Alue on hyvä suunnitella kokonaisuutena siten, että myös sairaala-alue suunnitellaan uuteen käyttöön ja että alue voidaan jatkossa liittää toiminnallisesti osaksi kaava-alueetta. Alueelle jäävän terveysaseman liikennejärjestelyt tulee suunnitella selkeiksi, esteettömiksi ja turvallisiksi.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Terveyskeskus esittää lisäksi, että kaavamuutoksen suunnitteluajankautua pidennetään siten, että terveyskeskuksen suunnitelmat Herttoniemen toimintojen järjestämiseksi ovat pidemmällä.

Vastine

Sairaalan alueen mahdollinen muuttaminen asuinkäyttöön on niin pitkän tähtäimen suunnitelma, ettei sitä ole tarkoituksenmukaista ottaa mukaan tähän asemakaavamuutokseen. Sairaalan autopaikkojen riittävyys varmistetaan laajentamalla pysäköintialuetta sekä suunnitteleamalla saattoliikenne toimivaksi. Sairaala-alueelle on mahdollista tehdä uusi kaavamuutos, jos sairaala päätetään purkaa.

Kaupunginkirjasto on ilmoittanut tilakeskukselle, että se on kiinnostunut siirtämään Herttoniemen kirjaston toiminnan kehitteillä olevalle metroasemalle. Näin ollen kaupunginkirjastossa ei nähdä esteitä kirjaston nykyisen rakennuksen purkamiselle, mikäli tilat ja toiminta uudessa paikassa tullaan turvaamaan. Aikataulutus tulee kuitenkin toteuttaa niin, ettei alueen kirjastopalvelujen tarjontaan tule katkoa. Lisäasuntorakentaminen alueella on omiaan tehostamaan palvelujen taloudellisuutta ja tehokkuutta.

Vastine

Asemakaavassa on määräys, että kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä. Asemakaavaan on merkitty kaksi rakennusalan osaa, joihin tulee sijoittaa monikäyttötilaa yhteensä 350 neliometriä kerrosalaa. Näihin voisi sijoittua julkisia palveluja tai liiketilaa. Kettutien ja Siilitien risteyksen viereisessä pistetalossa on rakennusalan osa, johon tulee sijoittaa monikäyttötilaa vähintään 150 kerrosalaneliometriä. Tila voisi olla esimerkiksi kirjaston palvelupiste.

Nuorisoasiankeskus toteaa, että Kettutien nuorisotalo on toiminut alueella pitkään. Asemakaavamuutoksen yhteydessä on suunniteltu, että nuorisotilat ja kirjasto siirretään uuteen suunnitellaan olevaan Herttoniemen Metrokeskukseen, koska nykyinen nuorisotalon kiinteistö puretaan asuntorakentamisen tieltä. Toiminnalliseen suunnitelmaan sisältyy nuorten palvelujen näkökulmasta monipuolinen yhteistyö kirjaston ja työväenopiston kanssa. Näin voidaan jatkaa ja laajentaa Kettutien kiinteistössä jo perinteeksi muodostunutta virastojen välistä yhteistyötä. Ajoituksellisesti on tärkeää, että mahdolliset Herttoniemen alueella tapahtuvat muutokset toteutetaan niin, että nuorisopalvelut pystytään tuottamaan katkeamattomasti Länsi-Herttoniemen alueella. Lisäksi

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

muutosten yhteydessä on tärkeää varmistaa varhaisnuorten palvelut Siilitien vaikutusalueella.

Nuorten näkemykset ja toiveet asemakaavan muutoksen vaikutuksiin saadaan esille kahden erilaisen paikallisen nuorten ryhmän kautta. Toinen ryhmä kootaan alueen koulusta, joka omilla toimillaan osallistaa prosessiin laajemmin koulun koko oppilaskuntaa. Toinen ryhmä kootaan Kettutien nuorisotalon palveluja aktiivisesti käyttävistä nuorista. Molemmat ryhmät toimittavat omat mielipiteensä suoraan kaupunkisuunnitteluvirastoon kevään 2012 aikana.

Vastine

Asemakaavassa on määräys, että kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä. Rakennusten ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa saa olla julkisia palvelutiloja ja liiketiloja. Asemakaavaan on merkitty kaksi rakennusalan osaa, joihin tulee sijoittaa monikäyttötilaa. Herttoniemen yhteiskoulua vastapäätä sijoittuvaan rakennukseen tulee rakentaa vähintään 200 k-m² monikäyttötilaa, johon voisi sijoittaa tiloja varhaisnuorille asuinkerrostalon ensimmäiseen kerrokseen.

Nuorten mielipiteet on referoitu ja niihin vastattu vuorovaikutusraportin kohdassa esitetyt mielipiteet sivulla 6.

Liikuntavirasto katsoo, että kaavamuutokseen tulisi ottaa mukaan myös LPA-alue 43124. Pysäköintialueella on myös kaavamuutosalueella olevien kiinteistöjen paikkoja, vaikka alue onkin osoitettu liikuntavirastolle.

Vastine

LPA-alue on otettu mukaan asemakaavaan ja sitä on laajennettu niin, että sairaalan ja liikuntapuiston tarvitsemat autopaikat mahtuvat sille.

Rakennusvirasto kysyy, miksi asemakaavan muutosalue on jaettu useampaan eri osaan. Parempi olisi käsitellä yhtenäistä laajempaa aluetta. Voisiko harkita liikuntapuiston liittämistä kaava-alueeseen? Nuorisotalon pienimuotoinen toiminta voisi sijoittua liikuntapuiston alueelle, jos nuorisotalo siirtyy Herttoniemen metroasemalle.

Vastine

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa haluttiin kuvata suunnittelualueita osina, koska niihin kohdistui erilaisia tavoitteita. Oletuksena oli

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

myös, että kaava-alue saatetaan jakaa useampaan eri aikaan etenevään kaavamuutokseen. Jatkosuunnittelussa aluetta on suunniteltu yhtenä kaavamuutoksena ja pyritty kaavamääräyksiin ohjaamaan alueen vaiheittain toteuttamista. Liikuntapuiston alueelle ei ole ollut vireillä hankkeita, jotka edellyttäisivät asemakaavan muuttamista. Tässä kaavamuutosehdotuksessa on mahdollistettu pienimuotoisen nuorisotilan sijoittaminen monikäyttötilan.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Herttoniemen ja sen lähialueiden nuoret (Mi1) ovat pohtineet suunniteltua muutosta ja sen vaikutusta alueen nuoriin seuraavista näkökulmista; muutoksen vahvuudet, heikkoudet, uhat ja mahdollisuudet sekä asuinympäristö. Osallisuutta on toteutettu työpajoin Herttoniemen yhteiskoulun ja Porolahden peruskoulun yläasteen oppilaille. Pajoihin on osallistunut yhteensä noin 70 nuorta.

Työpajoissa nuorille esitettiin alustavaa ideaa suunnitellusta muutoksesta ja sen lähtökohdista sekä oletusta siitä, että nuorisotaloja kirjasto siirtyisivät esim. uusittavaan Herttoniemen metrokeskukseen. Tätä muutosta tarkasteltiin SWOT-analysointi menetelmän avulla ja nuoret ovat saaneet rakentaa mielipiteistään oman kannanottonsa osaksi nuorten yhteistä muovailuvahamielenosoitusta, joka julkaistiin näyttelyvitriinissä Herttoniemen metroaseman lippuhallissa viikolla 29 vuonna 2012.

Niin nuorten kuten ei minkään väestöryhmän mielipiteistä voinut muodostaa yhtä ainoata samanmielistä kokonaisuutta mutta yleisesti voisi sanoa, että nuoret haluavat, että heidät otetaan mukaan suunnittelemaan ja valmistelemaan heitä koskevia asioita. Eniten huolta herätti Siilitien yläpuolen nuorten, erityisesti varhaisnuorten mahdollisuus osallistua nuorisotoimintaan ja Herttoniemen yhteiskoulun oppilaiden kirjastossa käyntimahdollisuus. Jos muutosta lähdetään toteuttamaan, tulee nämä tarpeet huomioida esim. kehittämällä urheilukentän seutua palvelemaan nuoria entistä paremmin ja miettimällä koululaisten kirjastopalvelut uudella tavalla. Monelta osin metrokeskus nähtiin myös uutena mahdollisuutena ja ennen kaikkea suurelle nuorisojoukolle, jota niin nuoriso- kuin kirjastopalvelutkaan eivät tällä hetkellä tavoita.

Vastine

Nuorten mielipiteissä vahvuutena nähdään metroaseman laajempi saavutettavuus. Heikkoutena ja uhkana on se, että palvelut siirtyvät kauemmaksi Siilitien nuorista. Mahdollisuuksina pidetään hyviä kulku-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

yhteyksiä, mahdollista kahvilaa metroasemalla ja mahdollisuutta koontua ja nähdä kavereita.

Alueittain koottuna mielipiteissä näkyy, että Herttoniemen yhteiskoulun oppilaat vastustavat muutosta. Herttoniemenrannan nuoret kannattavat nuorisotaloa ja kirjastoa metroasemalla. Roihuvuoren ja Laajasalon nuorten mielestä muutos on hyvä ajatus tai sitten asiaan ei ole mieltä.

Asemakaavassa on määräys, että kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä. Rakennusten ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa saa olla julkisia palvelutiloja ja liiketiloja. Asemakaavaan on merkitty kaksi rakennusalan osaa, joihin tulee sijoittaa monikäyttötilaa yhteensä 350 neliömetriä kerrosalaa. Esimerkiksi Herttoniemen yhteiskoulua vastapäätä sijoittuvaan monikäyttötilaan voisi sijoittaa tiloja varhaisnuorille asuinkerrostalon ensimmäiseen kerrokseen. Kettutien ja Siilitien risteyksen viereisessä pistetalossa on rakennusalan osa, johon tulee sijoittaa monikäyttötilaa vähintään 150 kerrosalaneliömetriä. Tila voisi olla esimerkiksi kirjaston palvelupiste.

Herttoniemenrannan ala-asteen vanhempainyhdistys ry (Mi2) toteaa, että Herttoniemenrantaan keskeiselle paikalle on kaavoitettu yleisten rakennusten korttelialue. Näköpiirissä ei ole, että kaupunki olisi hanketta toteuttamassa, vaikka alueella asuu jo noin 9000 asukasta. Herttoniemen ja muiden lähialueiden palvelut tulee kaavoittaa siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin myös Herttoniemenrannan asukkaita.

Vastine

Herttoniemenrannan monitoimitalon toteuttamiselle ei ole syntynyt hanketta. Herttoniemen alueen julkisten palveluiden mahdollisiin keskittämistarpeisiin on varauduttu metroaseman korttelia koskevassa asemakaavan muutoksessa. Monitoimitalolle varatulla yleisten rakennusten tontilla on vireillä asemakaavan muutos, joka mahdollistaisi asuinrakentamisen alueelle.

Seuraaviin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettyihin mielipiteisiin (Mi3–Mi11) on vastattu kootusti yhdessä luonnoksesta esitettyjen mielipiteiden kanssa sivulla 32.

Herttoniemi-seura ry:n (Mi3) mielestä on hyvä, että alueelle suunnitellaan asuinkerrostaloja. Päivittäistavarakauppa on tervetullut. Omistus- tai asumisoikeusasuntojen rakentamista perheille kerrostaloihin pi-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

detään tärkeänä. Ryhmärakennuttamiseen toivotaan tontteja. Länsi-Herttoniemeen on kaavoitettava yksinomaan välimuotoja ja omistusasuntoja, kunnes hallintamuotojen osuudet korjaantuvat Helsingin maankäytön ja asumisen ohjelman mukaiselle kaupunginvaltuuston 2011 päättämälle tasolle.

Rakennukset tulisi mitoittaa Länsi-Herttoniemen tyypillisen rakennuskannan mukaisesti II–IV -kerroksisiksi, ja ottaa ulkoasun mallia ympäristöstä. Osa rakennuksista voisi olla townhouse-tyyppisiä. Luonnonmuotojen korostamista ja suoran näköyhteyden välttämistä asunnosta toiseen tulisi vaalia. Osa-alueet tulee suunnitella kaupunkikuvallisesti yhtenäisenä kokonaisuutena.

Alueen viihtyvyydelle ja luonnon monimuotoisuudelle on eduksi, jos lehtokolmio säilytetään. Lehto on luonnontilassaan arvokkaampi kuin rakennettu puisto.

Liikennejärjestelyissä tulee huomioida sujuvat kevyen liikenteen yhteydet kohti Siilitien ja Herttoniemen metroasemia. Toimivat ja kauniisti rakennetut kevyen liikenteen yhteydet tulee varmistaa Herttoniemen urheilupuistoon ja Viikin luonnonsuojelualueelle.

Kirjaston ja nuorisotalon sijainti koulujen, vanhusten palvelutalon, seurakuntatalon ja terveyskeskuksen muodostamassa palvelurykelmässä on ollut hyvin toimiva, keskeinen ja Siilitien vuokratalojen asukkaille hyvin saavutettavissa.

Herttoniemenrannan asukkaiden on kirjastoon päästäkseen käytettävä bussia. Jos kirjasto siirretään metroasemalle, hyötyvät siitä Herttoniemenrannan asukkaat ja ne länsiherttoniemeläiset, jotka asuvat metroaseman tuntumassa. Eniten haittaa siitä olisi Erätörin ja Siilitien suunnalla asuville ja Länsi-Herttoniemen koululaisille. Metroaseman valintaa kirjaston paikaksi voi kuitenkin puolustaa kulkuyhteyksillä.

Jos kirjaston ja nuorisotalon rakennus puretaan, on tilalle rakennettaviin asuinkerrostaloihin syytä sijoittaa päiväkotit sekä liikunta- ja nuorisotiloja. Mahdollisesti poistuva kirjasto on korvattava Myllypuron mediakirjaston kaltaisella uudella palvelulla. Näin säilytettäisiin alueella koululaisten palvelut ja asukkaiden kokoontumistilat.

Nuorisotilojen sijoittaminen metroaseman yhteyteen palvelisi lähinnä varttuneita nuoria, jotka kulkevat itsenäisesti. Monet vanhemmat pitävät metroaseman seutua rauhattomana eivätkä olisi valmiita lähettämään lapsiaan ja nuoriaan sinne vapaa-ajanviettoon. Kaupungin onkin syytä panostaa voimakkaasti päihdeongelmaisten palveluihin sekä heidän it-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

sensä että muiden asukkaiden vuoksi, jos metroaseman seutua halutaan kehittää vapaa-ajanviettopaikkana.

Herttoniemi-seura ehdottaa, että asukkaat otetaan mukaan kaavaluonnoksen valmisteluun. Näin mukaan saadaan alusta alkaen asukkaiden kokemusperäinen asiantuntijuus.

Mielipiteen (Mi4) esittäjän mielestä täydennysrakentamisen tulisi säilyttää ja kerrata Länsi-Herttoniemen 1940–50-luvun kaavoituksen hienoja piirteitä: luonnonmuodoista lähtevää harjakattoisten talojen asettelua, inhimillistä kokoa ja asuntojen yksityisyyttä korostavia näkymiä, joissa on vältetty suoraa näköyhteyttä asunnosta toiseen.

Alueen kestävästä sosiaalisesta rakenteesta tulisi huolehtia. Siihen vaikuttaa asuntojen kokojakauma sekä omistus- ja vuokra-asuntojen määrällinen suhde. Suunnittelun lähtökohdissa tulisi ottaa huomioon aluetta koskeva tutkimus- ja tilastotieto sekä kehitysennusteet. Täydennysrakentamisen tulee sekä asunto- että palvelurakentamisen osalta korjata niitä kaupungin keskiarvojen ohjaamassa suhteessa.

Kirjaston siirto metroasemalle on huono ratkaisu. Alle 12-vuotiaat lapset eivät pysty yksin liikkumaan vaikeissa liikennetilanteissa ja -tiloissa. Kettutien kirjasto perustettiin tukemaan Siilitien vuokrataloaluetta, joka menettää tämänkin lasten ja nuorten lähipalvelun.

Mielipiteen (Mi5) esittäjät (2 allekirjoittajaa) eivät pienten lasten vanhempina voi tukea kirjaston siirtämistä Herttoniemen metroasemalle. Kirjasto sijaitsee nyt Herttoniemen ala-asteen ja Herttoniemen yhteiskoulun läheisyydessä. Koululaiset käyttävät kirjaston palveluja aktiivisesti. Siilitien vuokrataloalueen kannalta kirjaston nykyinen sijainti on ideaali. Koko Länsi-Herttoniemestä on lyhyt matka kirjastoon. Herttoniemenrannasta pääsee kirjastoon bussilla numero 81.

Alaluokkalaista ei voi lähettää yksin metroasemalle kirjastoon. Metroasemalla on huomattavasti vilkkaampi liikenne ja epämääräistä porukkaa. Metroasemat ovat monien alaluokkalaisten mielestä pelottavia paikkoja. Herttoniemen yhteiskoulun nuoret asioivat kirjastossa välitunneilla ja koulun jälkeen. Jos kirjasto olisi metroasemalla, nämä käynnit jäisivät.

Suurista perheasunnoista on alueella huutava pula.

Asunto Oy Näätätie 18 (Mi6) pitää tärkeänä, että alueelle rakennetaan perheasuntoja. Puretun huoltoaseman tontille olisi luontevaa rakentaa

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

lisää vanhusten palveluasuntoja. Päivittäistavarakauppa on alueelle tervetullut.

Tärkeää on, että uudet rakennukset sovitetaan Länsi-Herttoniemessä tyypilliseen kohtuullisen matalaan rakennuskantaan ja 1950-luvun miljööseen. Sujuva kevyen liikenteen yhteys Siilitien metroaseman suunnasta Herttoniemen yhteiskouluun, sairaalaan ja kirjastoon tulee säilyttää.

Näätätie 18 vastustaa kirjaston ja nuorisotalon siirtämistä Herttoniemen metroaseman läheisyyteen. Lähellä on kaksi alakoulua, yläkoulu ja lukio, joita nuorisotalon ja kirjaston nykyinen sijainti palvelee hyvin. Varsinkin pienten lasten liikkuminen metroasemalle on vaikeaa. Nuorten ja lasten palveluiden keskittäminen metroaseman läheisyyteen on arveluttavaa. Länsi-Herttoniemen ja Herttoniemenrannan palveluita tulee kehittää kummallakin alueella erikseen.

Asuinrakentaminen on hyväksyttävää, jos kirjasto ja nuorisotalo säilytetään. Aluetta tulisi kehittää kaikkien asukkaiden tarpeita vastaavaksi lisäämällä esimerkiksi liikunta- ja kulttuuritarjontaa näissä tiloissa.

Herttoniemen Omakotiyhdistys ry (Mi7) suhtautuu yleisesti ottaen myönteisesti uusiin kerrostaloihin ja päivittäistavarakauppaan. On toivottavaa, että kerrostaloihin tulisi perheille sopivia omistusasuntoja. Tärkeää on, että uudet rakennukset sopivat arkkitehtuuriltaan nykyiseen alueeseen ollen korkeintaan nelikerroksia kerrostaloja tai kaksikerroksisia rivitaloja. Siilitien ja Kettutien liittymän keskellä sijaitseva metsikkö tulisi säilyttää puistona. Turvalliset ja sujuvat kevyen liikenteen yhteydet liittymän alueella ja virkistysalueille ovat tärkeitä.

Vaikka palvelujen keskittämiselle Herttoniemen metroasemalle on perusteet, palvelut Erätorin ja Siilitien alueella huononevat. Kaavamuutoksella ei saa kiihdyttää Erätorin alueen liiketilojen tyhjenemistä, vaan tukea palvelujen säilymistä. Palvelutarjontaa ei tulisi heikentää samalla, kun alueelle rakennetaan uusia asuntoja.

Erityisen huolissaan yhdistys on julkisten harrastus- ja kokoontumistilojen häviämisestä ja toivoo, että kaavamuutokseen sisällytetään julkisia tiloja. Kirjasto ja nuorisotalo palvelevat kaikkia ikäryhmiä. Nuorisotaloa käyttävät useat yhdistykset. Jos kirjasto- ja nuorisotalo puretaan, sen tilalle rakennettavaan taloon olisi järjestettävä monitoimitilaa nykyistä nuorisotilaa käyttäville.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Kirjaston mahdollisessa siirrossa tulisi ottaa huomioon kaikkien herttoniemeläisten edut. Olisi toivottavaa, että kirjaston käyttöastetta ja käyttäjäkuntaa selvitettäisiin perusteellisesti.

Herttoniemen alueella toimii useita aktiivisia kansalaisryhmiä ja yhdistyksiä, joilla on ideoita, näkemystä ja halua Herttoniemen alueen tasapainoiseen kehittämiseen. Näitä on syytä kuulla ja ottaa mukaan kehittämiseen jo suunnittelun alkuvaiheessa onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi.

Mielipiteen (Mi8) esittäjät (2 allekirjoittajaa) toteavat, että on yleisesti hyvä, että aluetta rakennetaan ja kysyvät, minkälaiset liikennejärjestelyt tulee Kettutien ja Siilitien risteykseen. Talojen korkeudeksi toivotaan samaa kuin Siilitien alussa, ettei hieno 50-lukulainen ilme mene pilalle. Onko tiedossa minkä, ketjun päivittäistavarakauppa tulee? Voiko kaupunkisuunnittelulla vaikuttaa Siwan jakeluliikenteeseen, josta on melupakokaasu- ym. haittaa? Asuintalon pihalla majoilee asiattomia henkilöitä.

Toivottavasti Kettutien kolmiopuistoa ei parturoida persoonattomaksi. Alueella on hieno puusto ja ihanat valkovuokot. Onko Väinö Valveen puistolle tapahtumassa jotain? Puisto on sotkuinen ryteikkö ja liikenteelle näkemäeste.

Mielipiteen (Mi9) esittäjä ehdottaa, että Kettukujan kolmion kohdalle muodostetaan pieni puisto. Kolmion ja kirjaston alapuolisen rinteiden vanhoissa puissa viihtyy paljon lintuja. Puisto voisi olla symboli ja toive liittyy Siilitien fyysisesti, sosiaalisesti ja henkisesti kahtia jakama Herttoniemi yhteen. Asukkaat ja koululaiset voisivat suunnitella puistoa.

Toivottavasti rakentamisessa vältetään läheisten katujen huonoa rakentamista kadunvarteen. Siilitien eteläpuolisten taloyhtiöiden kadunpuoleiset viheralueet ovat ikäviä ja rumentavat ympäristöä. Kontrastit ovat suuret Siilitien kiinteistöjen hoidettuihin tonttien osiin Siilitien varressa ja ylipäättään Kettutien ja Karhutien risteyksestä alkavalla alueella.

Olisi hienoa säilyttää entisen seurakuntatalon ja Kettukujan sekä Siilitien välissä, kadun varressa olevia kauniita kallioita katumaisemassa. Rakentamisen voisi aloittaa vasta niiden takana ja tuoda rakennuksen terveysaseman puolella tonttia lähemmäs katua.

Talojen korkeus saa olla korkeintaan 5 kerrosta, sama kuin Siilitien toisella puolella. Voisiko suunnittelualueelle rakentaa asoasuntoja ja tai antaa mahdollisuus ryhmärakentamiseen? Voisiko alueella olla palvelu-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

ja, esim. vanhusten päivätoimintaa, joka houkuttelisi ikäihmisiä kum-
maltakin alueelta?

Kirjasto on tärkeä paikallisen yhteisöllisyyden takia ja ainoa kulttuurilai-
tos, jota ei saa siirtää pois, vaikka talon purkaisi ja rakentaisi uuden!
Nuorisotilat on säilytettävä varsinkin nyt, kun asukasmäärä kasvaa.

Kettutien palvelutalo on esimerkki huonosta sijoittamisesta mäen var-
teen, joka on estänyt monien huonojalkaisten itsenäisen liikkumisen.
Talosta puuttuu tärkeä piha asukkaiden ulkoiluun. Toivottavasti alueen
uudet palvelutalot suunnitellaan paremmin. Jos kirjaston parkkipaikan
tilalle suunnitellaan rakentamista, voisi korkeus olla sama kuin vasta-
päästä palvelutalossa ja huomioida herttoniemeläisittäin tyylikkääät ka-
dunvarren viherkaistaleet. Herttoniemessä on sekaisin kivi- ja puura-
kentamista, sama voisi toistua tällä alueella. Toivottavasti parkkipaikan
ja Kettutie 4 C:n väliin jää nykyinen pieni metsäinen alue isoine pui-
neen. Toivottavasti uudet talot eivät ole yhtä persoonattomia kuin Ket-
tutien palvelutalo. Niistä voisi avautua kattoterasseja terveyskeskuksen
yli metsämaisemaan. Mielipiteessä alueelle esitetään rapattuja ul-
koseiniä, puurakentamista ja kaupunkiviljelyä sekä harjakattoja kuten
Siilitien toisella puolella.

Mielipiteen (Mi10) esittäjän mielestä keskeinen peruste asuinraken-
nusten väliin jäävien viheralueiden säilyttämiselle on ehdottomasti nii-
den korvaamaton anti Herttoniemen äänimaisemalle. Viheralueiden "si-
vutuotteena" syntyvä linnunlaulu ja lehtipuiden kahina tuulessa (talvisin
puiden kantama lumikuorma) luovat alueella elvyttävää äänimaisemaa,
joka vähentää ratkaisevasti Itäväylän Herttoniemen asukkaille aiheut-
tamaa meluhaittaa.

Pahimmillaan lisärakentaminen köyhdyttäisi entisestään alueen ääni-
maisemaa ja kovien pintojen sekä autoliikenteen lisääntymisen myötä
jopa lisäisi melua. Tämä ei liene toivottavaa päätöksentekijöidenkään
näkökulmasta. Herttoniemessä täydennysrakentamisen mahdollisuuk-
sia pohdittaessa tulisikin mielestäni pitää ohjenuorana nimenomaan
melun torjuntaa ja äänimaiseman kohentamista.

Mielipiteen (Mi11) esittäjä pitää ajatusta rakennuttaa Kettutien/Näätä-
tien tonteille asuntoja hyvänä. Myös vähittäistavarakauppa vanhan Te-
boilin tontille on erittäin kannatettava idea. Herttoniemestä puuttuu per-
heasuntoja, joten toivottavasti huoneistojen koossa huomioidaan tämä.

Alue kaipaa myös kipeästi ryhmäperhepäiväkotia tai useampaa, joka
olisi hyvä voida sijoittaa näihin tuleviin uusiin tiloihin. Tämä on vahva
toive, lapsiennusteet kun ovat menneet viime aikoina hieman pieleen.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Asemakaavan muutosluonnos nähtävillä 4.3.–25.3.2013

Asemakaavan muutosluonnos oli nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kaupungintalolla ja Herttoniemen kirjastossa 4.3.–25.3.2013 sekä viraston internetsivuilla. Luonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin 13.3.2013.

Viranomaisyhteistyö

Kiinteistöviraston tilakeskuksella, opetusvirastolla, pelastuslaitoksella ja Helsingin Energialla ei ollut lausuttavaa.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus on ilmoittanut, että kaavaa tulee täydentää meluselvityksen pohjalta asetettavilla ääneneristävyysvaatimuksilla ja parvekkeiden lasitusmääräyksillä.

Vastine

Kaavaan on melumallinnuksen perusteella lisätty ääneneristävyysvaatimukset ja määräys, että rakennusten parvekkeet on lasitettava liikennemelun torjumiseksi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) pyytää kaavaan varausta isolle kierrätyspisteelle. Uuden vesihuollon tarve ja kustannusarvio tulee esittää. Rakennettava vesihuolto tulee esittää kaavaselostuksen osana alustavassa vesihuoltosuunnitelmassa.

Vastine

Kaava-alueella ei ole sopivaa tilaa isolle kierrätyspisteelle ja sen vaatimalle pysäköinnille ja huollolle. Parempia keskeisiä paikkoja kierrätyspisteelle voisivat olla Eränkävijäntori tai Siilitien metroasema. Kaavaselostuksessa on esitetty vesihuollon kustannukset ja vesihuoltokartta.

Sosiaali- ja terveysviraston lausunnossa todetaan, että kaavamuutoksen yhteydessä sairaalan tontti pienenee ja autopaikat vähenevät. Kaavamuutoksessa on esitetty, että LPA autopaikkojen korttelialueelle saa sijoittaa sairaalan korttelin 43125 autopaikkoja, joilla voidaan korvata alueen kaavamuutoksen yhteydessä menetetyt autopaikat.

Kaavamuutoksen yhteydessä häviävät myös sairaalan sisäänkäynnin vieressä olevat autopaikat, jotka ovat välttämättömiä apuvälineiden avulla liikkuville ja saattoliikenteelle. Sosiaali- ja terveysvirasto edellyt-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

tää, että sairaalan saattoliikennettä ja asiakkaita varten tulee järjestää autopaikkoja sisäänkäynnin lähelle.

Sairaalan korttelialueella entinen tontin sisäinen kulkuyhteys muutetaan katualueeksi, Siilikujaksi, joka yhdistää Kettutien ja Siilitien. Siilikuja on jyrkkä, ja sen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kaupungin esteettömyysohjeet. Sairaala ja terveysasema ovat esteettömyyden erikoistason alueita.

Asemakaavaluonnoksessa ei ole enää porrasyhteyttä, joka aikanaan rakennettiin oikopoluksi mm. koulun ja sairaalan sekä Kettutien välille. Vastaava kevyenliikenteen yhteys tulee järjestää korttelin AH 43123 läpi, jotta jalankulkijoiden ei tarvitse kiertää koko korttelia päästäkseen kouluun, sairaalaan tai terveysasemalle.

Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevisio 2030 -raportissa esitetään, että Herttoniemen sairaalan toiminta lakkaa, kun toiminnalle saadaan korvaavat tilat muualta. Terveysaseman on suunnitelmissa esitetty säilyvän alueella. Sosiaali- ja terveysvirasto suunnittelee Herttoniemen sairaala-alueen toimintojen uudelleenjärjestelyä palveluverkkotyön yhteydessä, jolloin suunnitelmat voivat muuttua.

Sosiaali- ja terveysvirasto on esittänyt kiinnostuksen erityisasumisen tonttiin AKS 43122, jolle on osoitettu 4 500 kem2 rakennusoikeutta. Sosiaali- ja terveysvirasto selvittää mahdollisuuksia sijoittaa erityisryhmistä kehitysvammaisten tai vanhusten asumista tontille.

Vastine

LPA-korttelialuetta 43124 on laajennettu niin, että sinne mahtuvat sairaalan, terveysaseman ja liikuntapuiston autopaikat. Sairaalan sisäänkäynnin paikat ja saattoliikenne säilyvät ennallaan.

Siilikujan pituuskaltevuus on jyrkkä, paikoin yli 8 %, johtuen siitä, että sairaala on alun perin rakennettu korkealle mäelle. Katusuunnitelmissa voidaan tutkia Siilikujan pituuskaltevuuksien muutoksia jyrkimmissä kohdissa helpottamaan esteetöntä liikkumista, mutta korkeusero Kettutieltä ja Siilitieltä sairaalan ovelle pysyy saman. Korkeusero Siilitieltä on kymmenen ja Kettutieltäkin kuusi metriä. Rakennusviraston julkaisussa Herttoniemen, Herttoniemenrannan ja Roihuvuoren esteettömyyssuunnitelma (2008) on parannustoimenpiteenä esitetty käsijohdetta terveysasemalta sairaalaan johtavan jalkakäytävän reunaan sekä muita toimenpiteitä esteettömyyden parantamiseksi.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Kortteliin 43123 on AK- ja AH-korttelialueille merkitty yleiselle jalankululle varattu alueen osa, jonka kautta pääsee metroaseman ja Kettukujan suunnasta korttelin läpi sairaalan ja Herttoniemen yhteiskoulun suuntaan.

AKS-tontti 43122 sopii myös kehitysvammaisten tai vanhusten asumiseen.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunnossa todetaan, että nykyinen Herttoniemen kirjasto sijaitsee kaavamuuosalueella. Kirjastossa on 730 huoneistoneliömetriä. Nykyisessä paikassaan kirjasto on osoitautunut tarjolla oleviin resursseihin nähden suhteellisen tehottomaksi. Muutetun asemakaavan toteutuminen edellyttää kirjasto- ja nuorisotalorakennuksen purkamista.

Koska kaupunginosan keskustatoiminnot ja asioimisen painopiste ovat metroaseman ympäristössä, kehittyvä metroaseman seutu on luonteva paikka myös kirjastolle, joka on tyypillisesti alueensa keskustapalvelu. Kirjasto uudessa metrokeskuksessa voi palvella samalla sekä Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan että Kulosaaren asukkaita. Uusien asukkaiden tulo alueelle on omiaan tehostamaan palvelujen taloudellista tehokkuutta.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta edellyttää kuitenkin, että Herttoniemen kirjaston tilat ja toiminta uudessa paikassa tullaan turvaamaan kaupungin rakentamishjelmassa ennen asemakaavan hyväksymistä.

Lautakunta pitää myös tärkeänä, että Herttoniemen kirjaston ja nuorisotilan nykyisten käyttäjien mielipidettä kuullaan muutoksessa.

Vastine

Asemakaavaan on lisätty alueen vaiheittain toteuttamista koskevia määräyksiä. Kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä. AK-korttelialueen tontteja 5 ja 6 sekä AH-korttelialueen tonttia 8 ei saa toteuttaa ennen kuin kirjaston ja nuorisotalon rakennus on purettu.

Kettutien ja Siilitien risteyksen viereisessä pistetalossa on rakennusalan osa, johon tulee sijoittaa monikäyttötilaa vähintään 150 kerrosalaneliömetriä. Tilassa voisi toimia esimerkiksi kirjaston palvelupiste/mediakirjasto, vaikka kirjasto siirtyisikin metroasemalle.

Liikuntavirasto toteaa kannanotossaan, että sillä on voimassa olevan kaavan mukaan LPA-korttelissa 43124 autopaikkoja VU-alueelle 39.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Esitetyissä luonnoksissa liikuntavirasto joutuisi luopumaan näistä valmiiksi rakennetuista autopaikoista ja rakentamaan uudet autopaikat uuteen paikkaan. Liikuntavirasto ei tule suostumaan tähän, koska muutospaine nykyisellä pysäköintialueella johtuu sairaalan pysäköinnin uudelleenjärjestelystä eikä liikuntatoimen muutospaineista.

Lisäksi on esitetty Ksv:n puolelta, että oleva EV-alue osoitettaisiin uudessa kaavassa liikuntapuiston osaksi. Liikuntavirasto ei näe mitään tarvetta EV-alueen liittämiseksi osaksi VU-aluetta.

Vastine

LPA-korttelialuetta 43124 on laajennettu niin, että sinne mahtuvat sairaalan, terveysaseman ja liikuntapuiston autopaikat. Ajoyhteys liikuntapuistoon säilyy nykyisellä paikalla niin, että muutokset ovat mahdollisimman vähäisiä. Nykyinen EV-alue on merkitty kaavamutoksessa VP-alueeksi.

Rakennusviraston mielestä asemakaavan muutosta tulee tarkastella ensisijaisesti Herttoniemen sairaalan näkökulmasta ja tarpeista. Sairaalan ja sen yhteydessä olevan terveysaseman asiakkaita ja henkilökuntaa on päivittäin yhteensä useita satoja. Asemakaavatyössä pitää varmistaa toimiva kulkuyhteys suoraan sairaalan palveluille. Rakennusvirasto ehdottaa, että kulkuyhteys järjestetään rasitteena korttelin sisällä.

Moni käyttää sairaala- ja terveyskeskusmatkoillaan omaa autoa. Tällä hetkellä alueen suurin ongelma on riittämättömät pysäköintipaikat ja tästä johtuva villi pysäköinti. Uusien asuinalueiden pysäköinti on ehdotettu järjestettäväksi korttelin maanalaisissa tiloissa. Uudet asuinkorttelit vievät joka tapauksessa kadunvarsi- ja muuta pysäköintitilaa sairaalan alueelta.

Pysäköintialueen mitoitus on riittämätön. Pysäköintitarve tulee selvittää tarkasti ja varmistaa LPA-alueen paikkojen varaaminen ainoastaan sairaalan ja terveysaseman asiakkaiden ja henkilökunnan käyttöön. Kadunvarsipysäköintiä tulee tarkastella ainoastaan toissijaisena pysäköintitarkaisuna. Vaikka LPA-alueeksi varattua aluetta on kasvatettu, kyseinen tilavaraus tuskin riittää. Tilavarausta tulee kasvattaa entisestään suojaviheralueen kustannuksella, jotta pysäköintipaikkojen määrä olisi riittävä korjaten tämänhetkisen pysäköintiongelman.

On tärkeää ottaa huomioon, että sairaala voi tulevaisuudessa toimia niin kutsuttuna väistötilana, sen kapasiteetti kasvaa tai sen käyttötarkoitus voi muuttua. Riittävä pysäköintitila mahdollistaa helpommin muutokset sekä parantaa ympäristön laatua nykytilaan verrattuna.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Liikuntapuiston pysäköintipaikkojen tulee olla liikuntapuiston toimintojen välittömässä läheisyydessä. Siilitieltä liikuntapuistoon johtava ajoyhteys, joka palvelee liikuntapuistoa ja sen käyttäjiä, tulee olla merkitty muulla tavalla kuin rasiitteena LPA-alueen kautta. Rakennusvirasto ehdottaa VU-alueelle osoitetun pysäköintialueen siirtämistä liikuntapuiston toimintojen läheisyyteen siten, että se erottuu selkeästi sairaalan pysäköintiin varatusta alueesta.

Rakennusten edellyttämät erinäiset tukimuurit, luiskat ja muut rakenteet tulee sijoittaa tontin puolelle. Niiden rakentaminen ja huolto kuuluu kiinteistöille. Kaavamääräyksiin on hyvä lisätä maininta, että hulevedet tulee imeyttää tontilla maaperän salliessa tämän.

Vastine

Kortteliin 43123 on AK- ja AH-korttelialueille merkitty yleiselle jalankululle varattu alueen osa, jonka kautta pääsee metroaseman ja Kettukujan suunnasta korttelin läpi sairaalan ja Herttoniemen yhteiskoulun suuntaan. LPA-alueen kokoa on luonnoksesta kasvatettu. Alueelle on suunniteltu mahtuvan 147 autopaikkaa, mikä riittää sairaalan, terveysaseman ja urheilupuiston tarpeisiin. Sairaalalla on lisäksi tontillaan nykyiset 38 paikkaa. Ajoyhteys urheilupuistoon säilyy nykyisellä paikalla niin, että muutokset ovat mahdollisimman vähäisiä. Kaavassa on määräys, että tonteilta saa johtaa pinta- ja pintakerrosvaluntaa puroon.

Esitetyt mielipiteet, adressi ja vastineet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse yhteensä 18 mielipidettä koskien asemakaavan muutosluonnosta. Yhden mielipiteen liitteenä oli adressi (806 allekirjoittajaa) Herttoniemen nuorisotalon ja kirjaston puolesta. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Mielipiteen (Mi12) esittäjä toteaa, että seurattuaan tovin kanssakaupunginosalaistensa mielenilmauksia, haluaa hän tuoda esille myös eriävän kannan: Herttoniemen kirjaston siirto Herttoniemen metroasemalle on ihan mahtava ajatus! Odotan innolla metroaseman seudun elävöitymistä ja kirjastoa, joka palvelee lähiseudun asukkaita entistä tehokkaammin ja paremmin. Iso kiitos siitä, että olette kiinnostuneita kaupunginosamme kehittämisestä!

Mielipiteen (Mi13) esittäjä esittää, että Kettukujan puiston yhteyteen tulisi suunnitella aukio, johon voidaan kasata lähialueen lumia ennen poiskuljetusta.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Vastine

Erillistä lumensäilytyspaikkaa ei ole merkitty asemakaavaan Kettulehtoon. Katualueiden lumia voinee alueelle kasata, kunhan ne eivät vaaranna liikenneturvallisuutta estämällä näkymiä tai vahingoita puustoa.

Asunto Oy Näätätie 18 (Mi14) toivoo, että AKS korttelin kerrostalo jatkaisi jo valmiiden AKS talojen kerroslukua, joka on neljä.

Vastine

AKS-korttelin 43122 kerrosluku on viisi Kettukujan puolelta laskien. Koska rakennus sijoittuu rinteeseen, on kerrosluku pihan puolella neljä. Maasto ja Kettutie laskevat kohti Kettulehtoa noin kolme metriä eli yhden kerroksen verran niin, että uudisrakennuksen räystääs ei nouse olemassa olevan palvelutalon räystästä korkeammalle.

Seuraaviin asemakaavan muutosluonnoksesta esitettyihin mielipiteisiin (Mi15–Mi29) on vastattu kootusti yhdessä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettyjen mielipiteiden kanssa sivulla 32.

Herttoniemi-seura ry (Mi15) toteaa, että alue on ollut julkisten, avointen kaupunkitilojen keskittymä jo usean vuosikymmenen ajan. Asukkaat ovat alueen palveluihin tyytyväisiä ja käyttävät niitä paljon. Myös lähikaupunginosien asukkaat käyttävät palveluja. Tilat ovat julkisten liikenneyhteyksiensä vuoksi helposti saavutettavissa.

Lähellä on Herttoniemen yhteiskoulu, Ahmatien ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu. Kirjasto ja nuorisotalo toimivat loistavasti tässä miljöössä. Kirjasto palvelee myös sairaalan ja terveyskeskuksen kävijöitä, kuten myös vastapäisiä vanhusten palvelutaloja.

Seurakuntatalo on jo suljettu ja tilat kokoontumiseen ja harrastamiseen ovat sen myötä vähentyneet. Julkisen tilan tarve kuitenkin on lisääntymässä. Alueelle on lähivuosina tulossa runsaasti lisää asukkaita tälle alueelle ja Siililaaksoon.

Länsi-Herttoniemen sosiaalinen rakenne edellyttää julkisten palvelujen tukea. Kaupungin viimeisimmän tilastokirjan mukaan Länsi-Herttoniemessä oli 8 078 asukasta ja 5195 asuntoa. Asuntokannasta vuokra-asuntoina oli 59,9 %, kun kaupungin keskiarvo on 44,7 %. Kaupungin vuokra-asuntoja on 41,5 % asuntokannasta, kun kaupungin keskiarvo on 14,8 %.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Kaavoitettava alue rajautuu Siilitiehen, joka on yksi kaupungin isoimmista vuokrataloalueista. On erityisen tärkeää, että Siilitien alueen asukkailla on kävellen saavutettavia, kaikille avoimia matalan kynnyksen tiloja ja palveluita. Kirjaston-nuorisotalon-liikuntasalin rakennusta tulisi kehittää jatkossa Herttoniemi-talona, jossa olisi monipuolista toimintaa ja palveluja kaikille herttoniemeläisille.

Julkisten palveluiden hävittäminen alueelta ja niiden mahdollinen uudelleenrakentaminen metrokeskuksen yhteyteen ei ilahduta Länsi-Herttoniemen asukkaita. Metroaseman tienoo on tunnettu levottomana ja siellä käydään tunnetusti myös huumekauppaa. Metroasema ympäristöineen on erityisen sopimaton lasten ja varhaisnuorten vapaa-ajanviettopaikaksi. Herttoniemenrannan julkiset palvelut ovat jääneet pitkälti rakentamatta. Metroasema saattaisi sopia niitä varten. Sinne ei kuitenkaan tule rakentaa lapsille tai varhaisnuorille tarkoitettuja palveluita, joiden paikka on Herttoniemenrannan sisällä.

Siilitien-Kettutien kaava-alueelle on suunniteltu asuntoja sadoille ihmisille. Uusi päiväkotitoiminta on välttämätön, jos muutamiakin kerrostaloja tulee. Länsi-Herttoniemen nykyiset päiväkodit ovat aivan täynnä. Olemme tyytyväisiä siihen, että kaavaluonnoksessa on suunniteltu erityisasumisen korttelialue. Siilitielle on toivottu keskikokoista kauppakonseptia, joka integroituisi muuhun rakennuskantaan eli kivijalkakauppaa.

Lehtokolmioksi kutsuttua puistoa luonnonvaraisine saarnineen arvostetaan komeiden puiden takia. Puisto muodostaa maisemallisen maamerkin isojen teiden risteyksessä. Haluamme säilyttää puiston nykyisessä koossaan. Kaavaluonnoksessa puistosta katoaisi iso pala liikenneympyrän alle. Ongelma voidaan ratkaista säilyttämällä Kettukujan linjaus nykyisellä paikalla. Kaavassa tulee antaa määräyksiä istutuksista, kuten täysi-ikäisten puiden säilyttämisestä. Alueen keskellä kulkeva puro on säilytettävä vapaana. Toivomme myös, että ainakin osa Siilitien ja Siilikujan kulmassa olevasta kalliosta säilytetään, kuten Länsi-Herttoniemessä tapana on.

1950-luvun kauniin ja yhdyskunnallisesti onnistuneen alueen uudisrakentaminen pitää tapahtua harkiten. Tavoitteeksi on otettava laadukas, uutta luova kerroksellisuus, joka täydentää miljöötä miellyttävästi. Länsi-Herttoniemen lähiympäristön suunnitteluohjeesta KSV 1994:15 todetaan: "Uudisrakentamisessa on otettava huomioon alueen puistomainen, ehyt viisikymmenlukuinen ilme". Tätä ohjetta tulisi noudattaa. Luonnoksessa esitetty kaava-alue tuntuu ympäristöönsä nähden kohuttoman massiiviselta. Siilitien varrelle tulevien talojen sallittu korkeus tulisi olla korkeintaan VII kuten vastapäisissä taloissa tien toisella puo-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

lella. Korkeiden talojen määrä tulisi pudottaa neljästä kolmeen. Näin lehtokolmiokin voitaisiin säästää kokonaan.

Kettutien varrelle sopisivat parhaiten III-kerroksiset townhouse-tyyppiset talot. Niihin saataisiin myös Herttoniemessä kysytyjä isompia perheasuntoja. Alueelle sopisi ryhmärakennuttamista, jolla on historiallisia juuria Herttoniemessä. Kirjasto ja nuorisotalo edustavat hyvin ja kauniisti sijoitettuna oman aikakautensa rakennuskantaa Herttoniemessä. Matalahkona se soveltuu erinomaisesti maastoon ja keventämään nyt kaavoitettavan alueen yleisilmettä. Kirjaston rakennus on hyväkuntoinen, eikä sen purkamisessa tästäkään syystä olisi mitään mieltä.

Julkisten palvelujen poistoa alueelta on perusteltu sillä, että korvaavia palveluja rakennetaan metrokeskuksen tiloihin. Mitään sitovia päätöksiä näistä rakennushankkeista ei vielä ole tehty. Rakentamisen aika, jos se tulee, on vuosien päässä. Palvelujen saatavuuteen ei saa tietenkään tulla minkäänlaista katkosta. Edellä kuvattujen seikkojen vuoksi esitämme, että entinen seurakuntatalon tontti ja entinen Teboilin tontti suunnitellaan uudestaan ja että kirjaston ja nuorisotalon tontti irrotetaan kaava-alueesta.

Mielipiteen (Mi16) esittäjä vastustaa jyrkästi kirjaston purkua ja siirtämistä metroasemalle. 40-vuotiaan talon purkaminen on rahan tuhlausta.

Mielipiteen (Mi17) esittäjä toteaa, että kaavoituksessa tehdään väliillisesti ratkaisua Herttoniemen kirjaston kohtalosta ja nuorisotalon sijainnista. Alue tulisi jakaa nyt heti kaavoitettavaan ja myöhemmin suunniteltavaan alueeseen. Vaihteittaisuuden pitää olla helpompi toteuttaa kuin nyt olevassa kaavaluonnoksessa.

Kivijalkakerrokseen todennäköisesti suunnitellaan vain asuntoja. Koska tulevana vuosikymmeninä tarve erilaisille liiketiloille, palvelupisteille, koontumistiloille tai työtiloille saattaa vaihdella, olisi syytä lisätä velvoitettavia määräksiä monitoimitilojen rakentamiseksi.

Kaavaan on merkitty liikaa autopaikkoja. Alueella on hyvät liikenneyhteydet ja pienempikin autopaikkamäärä riittää. Sitä vastoin pyöräpaikkoja olisi syytä olla enemmän.

Vanhassa Herttoniemessä on paljon pieniä asuntoja, joten tässä kohteessa on syytä rakentaa isoja asuntoja. Asiasta tulee olla määräksiä asemakaavamääräyksissä. Alueen vieressä on suuri vuokrataloalue, joten tässä on syytä rakentaa muun tyyppisiä asuntoja. Herttoniemessä

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

on nykyisin paljon yhteisöllistä toimintaa. Alueelle sopisi ryhmärakentamistaloja.

Alueen puro on syytä kaavassa merkitä niin, ettei sitä kokonaan hävitettäisi. Sitä tulisi hyödyntää tonttien hulevesisuunnitelmassa. Jos vesi meneekin jonnekin muualle kuin saarnimetsikköön, niin saarnimetsikkö kuivuu.

Tiejärjestelysuunnitelmassa tulee välttää saarnimetsikön turhaa hävittämistä. Olisi syytä tarkemmin selvittää, kuinka alueen lähiseudulla tapahtuva mahdollinen muu täydennysrakentaminen vaikuttaisi alueen vieritse tai läpi kulkevaan liikenteeseen ja sitä kautta esimerkiksi melutasoon.

Asemakaavassa tulee olla luonnosta tiukemmat määräykset talojen ulkonäöstä, jotta ne sopivat mahdollisimman hyvin arvokkaaseen Vanhan Herttoniemen ympäristöön. Alueelle sopivat paremmin harjakatot kuin tasakatot. Nykyisin alueen läpi kulkee kävelyreittejä, jotka tulee huomioida asemakaavassa ja merkitä ne kaavaan rasitteeksi.

Mielipiteen (Mi18) esittäjän mielestä kirjaston muutto metroaseman yhteyteen merkitsisi lähikirjaston loppua – ja taas yhtä yritystä näivettää lähialueemme kulttuuripalveluja. Metroaseman yhteydessä sijaitseva kirjasto ei olisi lähikirjasto oikein kenellekään, lukuun ottamatta metroaseman tienoon kerrostalojen asukkaita.

Nykyisellä paikallaan kirjasto on lähikirjasto, johon tulee poikettua useamman kerran viikossa. Kirjasto on myös lähellä neljää koulua: Herttoniemen ala-astetta, yläastetta ja lukiota sekä Siilitien ala-astetta. Myös Siilitien päiväkotit sijaitsee kivenheiton päässä. Koululaisista ja päiväkotilapsista lienee jatkossakin kannattavaa kasvattaa kirjaston käyttäjiä. Lasten on luontevaa poiketa koulun jälkeen nuorisotalolle tai kirjastoon. Päiväkotilapset voivat niin ikään helposti tehdä retkiä lähikirjaston satutuokioihin tai muihin tapahtumiin. Kirjastoon on helppo piipahtaa myös iltaisin ja lauantaisin, koska sinne voi kätevästi kävellä tai pyörällä.

Lähellä kirjastoa sijaitsee lisäksi vanhusten palvelutalo sekä kaupungin vuokrataloalue, Siilitien kiinteistöt. Myös näissä taloissa asuvia – sekä liikuntarajoitteisia senioreja että lapsiperheitä – kirjasto palvelee nykyisellä paikallaan mainiosti. Koska alueelle kaavaillaan myös useiden kerrostalojen rakentamista, asukaskuntaa ja kirjaston sekä nuorisotalon käyttäjiä tulee alueelle entistäkin enemmän.

Herttoniemen metroaseman alue on jo nykyisellään turvaton etenkin iltana-aikaan. Tulevaisuudessa metroasema laajennuksen myötä asiakas-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

virta ja liikennöinti asemalla kasvavat. Samalla metroaseman ympäristön turvallisuus erityisesti lapsille ja vanhuksille huononee entisestään. Kulkeminen metroasemalle kirjastoon ja nuorisotiloihin edellyttäisi myös Siilitiellä ja sen läheisyydessä asuvilta lapsista julkisten liikennevälineiden käyttöä. Matkalipun ostamiseen tarvitaan rahaa, mikä sijainnin ohella asettaisi lapset eriarvoiseen asemaan palveluiden saavutettavuudessa.

Kirjasto ja nuorisotilan toiminta jumppamahdollisuuksineen tulee säilyttää nykyisessä rakennuksessa. Länsi-Herttoniemi on suuri 8000 asuun alue, ja nykyiset palvelut koetaan erittäin tarpeellisiksi.

Mielipiteen (Mi19) esittäjä on kirjannut muutosehdotuksia havainnekuvaan ja esittää kevyenliikenteen yhteyksiä alueen läpi terveysasemalle, sairaalaan ja kouluun. Siilikujan tasaukseen esitetään muutoksia. Kirjasto halutaan entiselleen. Pienempiä pistetaloja esitetään Kettutien varteen. Osa Kettutiestä halutaan pois sallien vain tonteille ajo, jotta saarnipuisto säilyisi paremmin ja liittyisi pihatiloihin.

Herttoniemen ala-asteen koulun Koti ja koulu yhdistys (Mi20) vastustaa kirjaston ja nuorisotalon rakennuksen purkamista. Kirjasto perustettiin alun perin "Siilitien kirjastoksi", tukemaan Helsingin silloin suurinta ja todennäköisesti nytkin suurinta kaupungin vuokra-asuntojen aluetta ja tarjoamaan kaupunkilaisille kulttuuripalveluita lähellä heidän kotejaan. Tämä tarve on edelleen olemassa ja kaupunkilaisilla on oikeus lähikirjaston palveluihin.

Kirjaston ja nuorisotilan sijainti kolmen koulun läheisyydessä (Herttoniemen ala-asteen koulu, Siilitien peruskoulu ja Herttoniemen yhteiskoulun yläkoulu ja lukio, yhteensä noin 1000 oppilasta) on optimaalinen ja tavoittaa valtavan määrän lapsia. Myös alueen päivähoito käyttää kirjaston palveluita mm. kirjastossa järjestettäviä satutunteja.

Nuorisotila on erittäin tärkeä nuorille. Alueelta ei löydy muuta paikkaa, jossa lapset ja nuoret voivat viettää turvallisesti ja ohjatusti aikaa. Nuorisotilan lopettaminen Herttoniemen alueelta lisää lasten vapaa-ajan ongelmia, kun heillä ei ole paikkaa, jossa käydä ja viettää aikaansa.

Kirjaston rooli alueellamme on myös erittäin tärkeä, koska se on asukkaiden olohuone, paikka, johon voi tulla rauhoittumaan ja lueskelemaan. Erityisesti sekin palvelee lapsia ja nuoria, kuten myös eläkeläisiä. Lähikirjasto luo asuinalueelle vakautta, perusturvallisuutta, viihtyvyyttä sekä yhteisöllisyyttä. Mediassa esitetyt väitteet kirjaston vähäisestä käytöstä ja suurista tiloista eivät vastaa todellisuutta. Talon toi-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

mintoja on enemmän lisättävä ja kehitettävä vastaamaan vielä paremmin alueen tarvetta. Alueellamme ei ole kunnollista asukastiloa/asukastilaa, tähänkin tarkoitukseen kirjastorakennus on loistava sijaintinsa vuoksi.

Lisärakentamista ei tule tehdä heikentämällä alueen toimivia ja tärkeitä palveluita. Suunnitteilla olevat muutokset heikentävät selkeästi alueemme lasten oikeutta turvalliseen lapsuuteen ja nuoruuteen, jonka pitäisi olla myös Helsingin kaupungin erityisessä suojeluksessa. Suunniteltu lisärakentaminen lisää alueemme asukasmäärää ja samalla se lisää lähipalveluidenkäyttöä ja tarvetta. Suunnitteilla olevien talojen asukkaat ottavat varmasti mielellään tulevaisuudessa käyttöönsä asuntojensa vieressä olevat alueemme lähipalvelut.

Tulevaisuudessa lähikirjastomme ja nuorisotila tulisivat mahdollisesti sijaitsemaan Herttoniemen metroasemalle suunnitteilla olevassa rakennuksessa. Tällä hetkellä tätä rakennusta ei vielä kuitenkaan ole ja mitään sitovia päätöksiä ei asiasta ole tehty. Palveluiden siirtämisestä puhuminen tässä vaiheessa on hyvin ennen aikaista. Lisäksi ihmettellemme sitä, että kaupunkilaisten lähipalveluiden saatavuudesta olisi mahdollista päättää kaava-asiana vielä ennen aikaisesti.

Kirjaston ja nuorisotilan suunniteltu sijainti on varsinkin pienten lasten kannalta nykyistä koulujen vieressä sijaitsevaa vuonna 2007 ja 2009 remontoitua rakennusta huomattavasti vaarallisempi. Herttoniemen ala-asteen koulun Koti ja koulu -yhdistys pyytää Helsingin kaupunkia huomioimaan päätöksenteossaan ensisijaisesti lasten oikeuden toimiviin lähipalveluihin sekä laajemmin turvalliseen lapsuuteen, jota lähikirjasto ja nuorisotalo toiminnallaan alueellamme tukevat.

Mielipiteen (Mi21) esittäjä on yli 15 vuotta ihmeissään seurannut alueen suunnitelmia, joissa kaikissa tuntuu olevan ensisijaisena tarkoituksena poistaa alueelta kaikki palvelut. Ensin yritettiin sulkea Siilitien peruskoulu ja nyt kirjasto sekä nuorisotalo.

Miksi Siilitien alueen ainoat nuorten paikat hävitettäisiin? Eivät ala-asteikäiset osaa vielä kulkea yksin Herttoniemenrantaan metrolla ja kävellä sieltä vilkkaan liikenteen läpi koululle/nuorisotalolle. Alueella on useita monilapsisia perheitä, jotka tarvitsevat näitä palveluja. Myös Herttoniemen yhteiskoulun lukioon tulee ympäri Itä-Helsinkiä oppilaita, jotka tarvitsevat lukupaikkaa hyppytuntien ajaksi.

Siilitie on ollut hyvä paikka asua alueen ulkoilumahdollisuuksien takia. Talot on rakennettu vanhaan tyyliin asumismukavuutta ajatellen eikä tiiviisti kuten esim. Herttoniemenrannassa. Nyt uhkana on tuhota tämä-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

kin alue. Luulisi, että Laajasaloon öljysataman alueelle nouseva uusi asuntoalue yli 10 000 asukkaalle riittäisi tulevaan asunnontarpeeseen. Ei tarvitsisi täyttää jokaista pientä vapaata tonttia taloilla, vaan jätettäisiin muutama puukin alueelle kasvamaan ja viihtyvyyttä tuomaan.

Mielipiteen (Mi22) esittäjä toteaa, että alueella asuu ja asioi paljon lapsia ja nuoria. Alueen läheisyydessä on ala- ja yläasteen koulut sekä useita päiväkoteja ja ryhmäperhepäiväkoteja. Seudun päiväkodeista on helppo käydä kävellen kirjastossa satutunnilla, ja kirjasto ja nuorisotalo ovat luontaisia paikkoja koululaisten viettää aikaansa koulupäivän jälkeen. Jos kirjastotoiminta siirtyy Herttoniemen metroasemalle, Siilitien päiväkotien satutuntitoiminta vaikeutuu ja koululaiset joutuvat etsimään muun ajanviettopaikan. Metroaseman seutu on selvästi rauhattomampaa. Lisäksi metroaseman remontti voi helposti lykkäytyä: nyt sen on määrä tapahtua 2017–2018, mutta Myllypuronkin aseman remontti on juuri siirtynyt. Näillä perustein ehdotan, että nykyinen kirjasto ja nuorisotalo joko jätetään paikoilleen tai varataan niille kaavassa samalta alueelta uudet tilat. Alueen päiväkoteihin ei mahdu paljon lisää lapsia. Ehdotan, että uusien kerrostalojen yhteyteen varataan tila päiväkodille.

Kun autopaikat sijoitetaan erillisiin pysäköintilaitoksiin, olisi selvitettävä mahdollisuus joustaa ensin autopaikkanormista esim. puoleen, ja rakentaa loput normin mukaiset paikat vasta jos niille on kysyntää markkinataloudellisin perustein. Tällöin olisi erotettava pysäköintipaikkojen hinnat asuntojen hinnoista ja vuokrattava huutokaupalla asukkaille. Jos huutokaupassa tarjottavat hinnat nousevat niin korkeiksi, että loput paikat kannattaa rakentaa, rakennusyritys varmasti ne rakentaa. Tämän tukemiseksi olisi rajoitettava lähikatujen reunaan pysäköintiä, etteivät uusien talojen asukkaat jätä autojaan niille maksullisesta pysäköinnistä laistaakseen.

Helsingin tavoitteena on nostaa pyörämatkojen osuus 15 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Kaavoituksen yhteydessä olisi tarkistettava, voidaan-ko alueen pyöräilyjärjestelyjä korjata. Kettutiellä pyöräilijät on ohjattu ajoradalle autojen sekaan, mikä sopii vähäliikenteiselle kadulle hyvin, joskin on omiaan aiheuttamaan ajoittaisia vaaratilanteita jyrkässä mäessä. Siilitiellä on toisella puolen tietä kevyen liikenteen väylä, jossa pyöräilijöille ja jalankulkijoille on eri kaistat. Vaaratilanteita aiheutuu helposti, kun mm. päiväkodin ja koulun lapset ja Siilitien aseman seudun ravintolasta poistuvat henkilöt kulkevat missä sattuu ja Siilitietä pitkin lähestyvät pyöräilijät kulkevat alamäessä nopeasti. Siilitien ja Kettutien risteys on erityisen hankala Kettutietä lähestyttäessä, koska Siilitie täytyy ylittää päästäkseen kevyen liikenteen väylälle, mikä poikkeaa autojen kulkureitistä. Ehdotan, että selvitetään yksisuuntaisten pyöräkaistojen perustamista Siilitielle ja Kettutielle. Vaihtoehtoisesti voidaan

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

ohjata pyöräilijät Siilitielläkin ajoradalle ja hidastaa autoliikenteen nopeutta nopeusrajoituksin ja -töyssyin.

Mielipiteen (Mi23) esittäjä toteaa, että uudet asuinrakennukset, ovat erittäin toivottavia. Alueella tarvitaan nimenomaan perheasuntoja, jotta väestörakenne pysyy monipuolisena. Kaavamuutossuunnitelmassa on monia hyviä ideoita, ja siinä huomioidaan etenkin ns. lehtokolmion luontoarvo, mikä on erittäin tärkeää. Kaavamuutossuunnitelmassa on kuitenkin eräs suuri ongelma: tontti, jolla on kirjasto, nuorisotila sekä sosiaaliviraston tiloja, on suunniteltu aivan liian täyteen asuinrakennuksia. Kun aluetta katselee paikanpäällä ja yrittää hahmottaa rakennusten sijoittelua tontille, huomaa ettei suunnitelma ole lähimainkaan realistinen. Vaikka tavoitteena ehkä onkin tiivis rakennustapa, ei tämä sovi Länsi-Herttoniemeen, jossa on aina haluttu huolehtia viheralueista myös rakennusten ympärillä ja osana alueen yleisilmettä. Tontille on rakennettava vähemmän asuintaloja.

Kettutien kirjasto ja nuorisotila ovat asukkaiden jatkuvassa ja ahkerassa käytössä. Kirjastossa käydään lukemassa sanoma- ja aikakauslehtiä, lainataan ja varataan kirjoja, äänilevyjä sekä elokuvia, osallistutaan tilaisuuksiin ja kokouksiin, nukketheateriin ja satuhetkiin. Kirjaston perinteinen rooli tietopalvelun tarjoajana ei ole loppunut vaikka palvelujen kirjo on laajentunut. Mikään sähköinen tietokanta tai internet-yhteys ei voi korvata osaavaa kirjastovirkailijaa, joka tuntee kirjaston kokoelmat. Nuorimpien kirjastonkäyttäjien on tärkeää tutustua kirjaston palveluihin kokonaisvaltaisesti jo varhain, jotta he pääsevät mahdollisimman helposti ja vaivattomasti osaksi tietoyhteiskunnan käyttäjäverkostoa. Missä tämä tapahtuisi luontevammin kuin omassa lähikirjastossa päiväkodin ja koulun naapurissa? Lasten ei ole turvallista kulkea kirjastoon metroasemalle. Myöskään alueen vanhukset eivät lähde metroasemalle kirjastoon. Kettutien kirjasto on säästettävä.

Nuorisotilaa käyttää päivittäin 50–60 nuorta, etupäässä 10–14-vuotiaita poikia. Nuoriso-ohjaajien mukaan tavoitteena on tarjota nuorille edes jokin paikka, jossa he voivat olla. Nuorisotiloissa nuoret tekevät itselleen mieluisia juttuja, pelaavat pelejä, katsovat televisiota ja elokuvia yhdessä ja soittavat kellarin bänditilassa. Läsä on aina aikuisia, joiden puoleen voi kääntyä jos kotioiloissa on ongelmia. Nämä nuorisotilassa oleskelevat nuoret eivät ole ryhmä, joka osaisi vaatia kovaäänisesti itselleen tiloja, mutta me vanhemmat olemme huomanneet että nuorisotila on välttämätön nimenomaan alueemme pojille. Tytöt osallistuvat mielellään erilaisiin kerhoihin ja harrastavat itsenäisesti, mutta pojat tarvitsevat nimenomaan paikan olla yhdessä. On helppo kuvitella, että varhaisteini-iässä oleville pojille nuorisotila "kylän keskellä" erillään metroasemien epämääräisistä huume- ja pilleriporukoista on sopivin ja

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

turvallisin paikka oleskeluun. Nuorisotila on säästettävä. Kirjasto-nuorisotila rakennus on tärkeä alueemme palveluiden säilymisen kannalta. Tämän lisäksi rakennus on tilava ja hyvässä kunnossa, joten sen purkaminen on turhaa.

Jotta tontille voidaan sovittaa sekä uusia asuinrakennuksia että nykyiset kirjasto- ja nuorisotilapalvelut, ehdotamme, että Kettutien kirjasto-nuorisotilan rakennus säilytetään ja asuinrakentamista tontille supistetaan eivätkä uudet asuinrakennukset ole liian lähellä kirjasto/nuorisotila-rakennusta alueen avaran yleisilmeen säilyttämisen vuoksi. Jos tämä ehdotus on vaikea sovittaa pienehkölle tontille, ja etenkin jos säilytettävän rakennuksen sosiaaliviraston puoleiseen päähän ei voida sijoittaa esim. alueella kipeästi tarvittavaa uutta päiväkotia, ehdotamme, että rakennusta lyhennetään sosiaaliviraston puoleisesta päästä. Tämä täytyy tietysti tehdä rakennuksen sopusuhtaisa mittakaavaa kunnioittaen. Sosiaalivirasto on jo aiemmin ilmaissut mielenkiintonsa ns. metroaseman keskukseen muuttamista kohtaan. Sosiaaliviraston asiakkaat ovat yleensä aikuisia, jotka pystyvät asioimaan kauempanakin toisin kuin lapset, nuoret ja vanhukset. Näiden erityisryhmien lähipalveluita ei saa karsia. Palveluiden karsiminen ja keskittäminen on lyhytnäköistä kunnallispolitiikkaa, jonka jäljet kantavat kauas tuleviin sukupolviin kuntalaisten pahoinvointina ja syrjäytymisenä. Länsi-Herttoniemeen suunnitellaan runsaasti täydennysrakentamista, esim. Siililaaksoon, joten lähipalveluille löytyy käyttäjiä riittävästi myös tulevaisuudessa.

Mielipiteen (Mi24) lähettäjä esittää, että kirjaston ja nuorisotilan rakennusta ei tule purkaa, vaan palvelut on säilytettävä nykyisissä, muutama vuosi sitten remontoituissa tiloissaan. Kirjaston metroasemalle siirtämisen sijaan Herttoniemenrannan kirjastopalvelut on järjestettävä perustamalla alueelle oma lähikirjasto. Lisäksi nyt suunnitellun uudisrakentamisen Länsi-Herttoniemeen tuottama alueellisten palvelujen lisätarve on huomioitava erityisesti päivähoiton osalta sisällyttämällä kaava-alueelle asuntojen lisäksi uusi päiväkoti.

Kirjastolle on ehdotettu uutta sijaintia Herttoniemen metroaseman läheisyydessä. Kyseisiä korvaavia tiloja ei kuitenkaan ole olemassa, eikä sellaisten rakentamisesta ole toistaiseksi päätetty. Ehdotettu järjestely voisi siis jättää Länsi-Herttoniemen alueen vaille lähikirjastoa ja nuorisotilaa jopa vuosiksi ennen kuin korvaavat tilat rakennetaan. Pahimassa tapauksessa korvaavat tilat eivät ehkä toteutuisi koskaan.

Kirjasto on perheellemme kolmanneksi tärkein lähipalvelu, heti koulun ja ruokakaupan jälkeen, ja kaikkien kolmen sijainti on ollut tärkeä huomioitava tekijä myös asuinalueella ja jopa -katua valitessamme. Kah-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

deksanvuotias poikamme on ollut kirjaston vakioasiakas jo pienestä pitäen. Hänen perhepäivähoitoryhmänsä Siilitieltä kävi aikoinaan viikoittain kirjastossa satutunneilla. Olemme monena monituisena arki-iltana kävelleet kirjastolle. Noin joka toinen kirjastoreissu olisi jäänyt tekemättä, jos kirjastoon pääsy olisi edellyttänyt hankkiutumista metroasemalle tai ehkä jopa pitkälti Itäväylän toiselle puolelle saakka.

Olemme toivoneet, että ensi syksynä, kun lapsemme ei enää ole koulun iltapäivätoiminnan piirissä, pitkiä koti-iltapäiviä voisi toisinaan lyhentää piipahtamalla kirjastossa lukemassa tai lainaamassa kirjoja. Lapsellamme ei kuitenkaan vielä pariin vuoteen ole omin nokin mitään asiaa metroasemalle asti, saati sitten Itäväylän liittymän liikenteeseen puikkelehtimaan. Ja siinä vaiheessa kun nuorisotilojen käyttö muutaman vuoden päästä tulee ajankohtaisemmaksi, toivoisin että nuorisotalolle meno ei erikseen edellyttäisi metroaseman lievästi epämääräiseen ja toisinaan levottomaan ympäristöön menoa vaan nimenomaan pitäisi lapsemme poissa metroaseman läheisyydestä hengaamasta.

Kirjaston siirtoa metroasemalle on perusteltu palvelun suuremmalla tavoitettavuudella. Tavoitettavuus kuitenkin paranisi lähinnä niiden ihmisten kohdalla, joiden nykyiset reitit jo luontaisesti kulkevat metroaseman kautta, eli lähinnä täysi-ikäisten, työssäkäyvien ja hyvin liikkuvien ihmisten, joille palvelujen tavoitettavuus ei muutenkaan ole polttava ongelma. Kaikki heistäkään eivät välttämättä halua pistäytyä kirjastossa kiireesti työmatkallaan läppäreitä tai kauppkasseja raahaten. Kokemuksesta tiedän, että päivähoitoikäisen lapsen kanssa ainoa järkevä vaihtoehto on käydä ensin kotona ja lähteä kirjastoon vasta syömisen ja rauhoittumisen jälkeen. Silloin tavoitettavuuden ratkaisee kirjaston etäisyys kotoa eikä sen sijainti työmatkan varrella.

Itäkeskuksessa on jo nyt metrolla erinomaisesti saavutettavissa oleva kirjasto. Se on suuri ja siellä on hyvät valikoimat. Sielläkin olemme koko perheen voimin käyneet monesti silloin kun olemme asioineet Itäkeskuksessa. Itäkeskuksen kirjasto ei kuitenkaan korvaa lähikirjastoa, vaan vain täydentää sitä.

Herttoniemen kirjaston nykyinen sijainti Länsi-Herttoniemen kaikkien kolmen koulun välittömässä läheisyydessä on koululaisten kannalta mitä parhain. Kirjaston saavutettavuus Länsi-Herttoniemen keskellä on hyvä myös lapsiperheille, vanhuksille ja autottomille. Ihmettelenkin suuresti kulttuuri- ja kirjastolautakunnan asemakaavaluonnoksesta antama lausuntoa, jonka mukaan "kaupunginosan keskustatoiminnat ja asioimisen painopiste ovat metroaseman ympäristössä". Mitähän kaupunginosaa tässä lausunnossa on ajateltu? Herttoniemen metroasema on toki Herttoniemen, Herttoniemenrannan, Roihuvuoren sekä näiden

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

eteläpuolisten saarten muodostaman suuralueen liikenteellinen keskus. Länsi-Herttoniemen kaupunginosan asioiden keskus on kuitenkin Erätorilla, ja kirjasto on vain kivenheiton päässä sekä Erätorista että Siilitien varren jo nykyisellään runsaasta ja jatkossa tihennettäväksi suunnitellusta asutuksesta. Jos kulttuuri- ja kirjastolautakunnan mielestä on ongelma, että Herttoniemenrannan alueelta puuttuu lähikirjasto, se ei ratkea sillä, että Länsi-Herttoniemen lähikirjasto lakkautetaan. Oikea ratkaisu on perustaa lähikirjasto myös Herttoniemenrantaan.

Purettavaksi esitetty kirjaston ja nuorisotalon rakennus ei todellakaan ole purkukuntoinen, vaan tilat on remontoitu muutama vuosi sitten. Mitä järkeä olisi heittää remontti-investointi nyt hukkaan? Lisäksi kaavaluonnoksessa kaavaillaan ko. rakennuksen viereen (ja tilalle) paljon uusia asuntoja, mikä ei tietenkään vähennä lähipalveluiden, muiden muassa kirjaston ja nuorisotalon, tarvetta alueella. Olisi täysin nurinkurista karsia palveluja samalla kun niiden käyttäjäkunta kasvaa tuntuvasti! Nykyisiä palveluja on päinvastoin vahvistettava, erityisesti päivähoiton osalta joko kaavoittamalla tontille asuinrakennusten lisäksi myös päiväkotitai varmistamalla muulla tavoin Länsi-Herttoniemen tällä hetkellä riittämättömän päivähoitokapasiteetin tuntuva lisääminen samassa aikataulusuudisasuntorakentamisen kanssa.

Suomalaisessa yhteiskunnassa kirjasto on katsottu niin tärkeäksi instituutioksi, että kirjastot on lailla säädetty maksuttomiksi, jotta ne olisivat kenen tahansa käytettävissä niin hovin, hyödyn kuin sivistyksenkin saavuttamiseksi. Kirjastoverkon harventaminen ja lähikirjastojen lakkauttaminen sotii päivänselvästi tämän lain henkeä vastaan.

Mielipiteen (Mi25) esittäjä toteaa, että nimenomaan lapset, nuoret ja vanhukset tarvitsevat lähipalveluita. Lasten ja nuorten turvallisuuden kannalta olisi ehdottoman tärkeää lähellä sijaitseva kirjasto ja nuorisotalo. Alueella sijaitsee neljä koulua, ja niihin nähden kirjasto ja nuorisotalo ovat sijoitettu lähelle. Koululaisten ja nuorten on turvallista kulkea näihin tiloihin. Nuorisotalo on remontoitu muutama vuosi sitten. Mitä järkeä olisi ruveta purkamaan näitä rakennuksia vain rakennuttajien etuja ajatellen, jossa puhuu vain raha? Herttoniemen metroaseman seutu on levotonta. Metroasemilla kulkee levottomia ihmisryhmiä. Kukaan ei halua lastensa siellä kulkea omin päin. Missä ovat lupaukset lähipalveluiden puolesta? Lasten ja nuorten hyvinvoinnin puolesta; näitä puheita olemme kuulleet vuosien ajan.

Asunto Oy Ketturinne (Mi26) vastustaa kirjaston ja nuorisotalon purkamisen mahdollistavaa asemakaavan muutosta. Asunto-osakeyhtiössä asuu lapsiperheitä, joiden asuinpaikan valintaan on vaikuttanut kirjaston ja nuorisotilojen läheisyys. Kirjastoa käyttävät Ahma-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

tien ala-asteen oppilaat, joiden voidaan antaa kulkea yksin tutussa lähiympäristössä. Kirjaston naapureina on myös yläaste, lukio, palvelutalo ja Siilitien peruskoulu. Homeettoman talon purkamiseen ei ole perusteita. Asemakaavan tulee turvata tulevaisuuden tarpeet, eikä tuhota käyttökelpoista, käytössä olevaa palvelua. Kevyen liikenteen kulku koululta ja sairaalasta metroasemalle tulee esittää asemakaavassa läpi muutosalueen. Kaava pitäisi muuttaa ja säilyttää kirjasto-nuorisotalo omana alueenaan. Tästä huolimatta alueelle mahtuu vielä asuntoja. Alueelle on tärkeää säilyttää alkuperäinen ilmava leima eikä sitä saa ahtaa täyteen rakennuksia.

Mielipiteen (Mi27) esittäjä kertoo kahden tulevan nuoren äitinä, että lapset käyttävät toistaiseksi lapsille tarkoitettuja kunnallisia palveluja, mutta pian he ovat kiinnostuneita nuorten palveluista. Hän pitää tärkeänä, että lapsille ja nuorille on tarjolla lähipalveluja kirjaston ja nuorisotilojen taholla. Herttoniemen vanhalta puolelta on pitkä matka lasten kulkea yksin mahdolliseen tulevaan kirjasto- tai nuorisotilaan Herttoniemen metroasemalle. Aseman ympäristössä tulee olemaan suuri määrä liiketiloja, ravintoloita ja muita paikkoja, joita en pidä suotavina oleskelupaikkoina lapsille ja nuorille. Länsi-Herttoniemen alueen päiväkotien, lähikoulujen, terveyskeskuksen ja sairaalan käyttäjätkin jäisivät ilman palveluja.

Suunnitelmat vastaavien palvelujen tarjoamiseksi muualla kuin Kettutiellä ovat toistaiseksi vasta horjuvia suunnitelmia. Palveluja ei saa lakkauttaa Kettutien tiloista, varsinkaan kun korvaavia palveluita ei ole toistaiseksi vielä suunniteltu poistuvien tai siirtyvien tilalle.

Nuorisotila ja kirjasto sijaitsevat rakennuksessa, joka on remontoitu muutama vuosi sitten. Tilat ovat hyvässä kunnossa, eikä esimerkiksi homevaurioita tai ilmanvaihto-ongelmia ole. Kettutien kaavamuutos uusine asuinrakennuksineen kaataisi tämän kunnossa olevan monitoimirakennuksen, jota on jo alettu kutsua lempinimellä "Herttoniemitalo" tai "Hertsikatalo". Kirjasto ja nuorisotalo ovat ahkerassa käytössä. Kirjaston ja nuorisotalon tontin irrottaminen kaavasta mahdollistaisi viereisten tonttien rakentamisen aloittamisen aikataulussa. Näin myös asukkaat saisivat pitää palvelunsa.

Mielipiteen (Mi28) esittäjä toivoo, että jatkokehittämissä otetaan huomioon palvelutarpeet alueella, jossa asukasmäärä kasvaa ja sukupolvien vaihtuminen tuo lisää lapsia ja nuoria. Asukastilaisuuksissa on kaivattu pysyvää yhteistä tukikohtaa alakoululaisten nuorisotilalle, kirjaston pienelle palvelupisteelle ja asukkaiden yhteiselle kokoontumispaikalle. Osallistumistilaisuudessa tuli kuitenkin ilmi, miten vaikeaa tämä on sisällyttää tontinluovutussopimukseen, koskien uusien raken-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

nusten alakerrosten käyttöä julkiseen toimitaan. Kirjoittaja ehdottaa monen muun herttoniemeläisen tavoin, että kaavamuuos koskisi vain seurakunnan entistä tonttia ja puistokolmiota. Muun alueen kaavoitus tarkistettaisiin vasta sitten, kun palvelutarve on selvitetty mm. asiantuntevaa nuorisotyöyksikköä ja asukkaita kuullen.

Rakennusmassat ovat nyt liian suuret. Viisi 7-8 -kerroksista tornitaloa lähemmäs toisiaan Siilikujalla ja Siilitiellä luovat ahtaan ja yksitoikkoisen tunnelman. Ne eivät ole laadukasta vanhan asuialueen täydennysrakentamista eivätkä vastaa Herttoniemen vaihtelevaa rakennuskantaa, johon asemakaavan selostusluonnoskin viittaa. Siilikujan ja Kettutien varrelle sopisi muutosluonnosta moni-ilmeisempi rakentaminen esimerkiksi kaupunkirivitaloilla ja pienkerrostaloilla.

Korttelin tärkeät kulmukset, etenkin Kettutien ja Siilikujan sekä Kettukujan ja Siilitien toivottavasti suunnitellaan erityisen huolellisesti. Tällä hetkellä vanhan seurakuntatalon kohdalla oleva kulmaus on hieno maisemallisesti kallioineen, puustoineen ja ympäristöön mielenkiintoisesti sopivan seurakuntatalon kanssa. Toivottavasti sama vaikutelma säilyy uudessa rakentamisessa. Kulmaus yhteiskoulua vastapäätä tarjoaa nyt hienon näkymän kirjastoon päin. Tätä kulmausta voitaisiin suunnitella tarkemmin, esim. poistaa ensimmäinen lamelli tai rakentaa sen yhteyteen asukkaiden yhteistila muusta rakennuksesta poikkeavalla ratkaisulla. Sen yhteydessä kulmausta voitaisiin kehittää pienenä puistikkona ja yhteistilaan liittyvänä aukiona. Tämän tyyppinen kulmaus rikastaisi ympäristöä myös tulevaisuutta varten, jos sairaalan tilalle tullaan rakentamaan asuntoja. Pienet hyvin hoidetut korttelipuistot ovat tunnusomaista Herttoniemeä vanhastaan.

Jos kirjaston ympäristön kaava kaikesta huolimatta muutetaan nyt, korttelin läpi tarvitaan portaikko ja polkuyhteys samalle kohdalle kuin tällä hetkellä kohti yhteiskoulua ja urheilukenttää. Sitä pitkin kulkee arkin satoja koululaisia ja mm. Portimonpolun asukkaita. Yhteys helpottaa merkittävästi heidän matkaansa metron suunta ja on erittäin tärkeä.

Voisiko kaava huomioida vielä tarkemmin istutusalueet kadun ja rakennusten välissä ettei samanlaista epäonnistumista tapahtuisi kuin Kettutien varressa sijaitsevien palvelutalojen kohdalla. Nyt kituliaat ja lumenaurauksessa vahingoittuneet puut ym. istutukset ovat surullinen näky ja pilaavat maisemaa.

Liikenneympyrän paikkaa toivottavasti tarkennetaan niin, ettei se syö kolmiopuistoa. Voitaisiko asukkaat ottaa mukaan puiston suunnitteluun jatkossa? Paikka on sinänsä mielenkiintoinen vedenjakaja taloyhtiöiden ja vuokratalojen Länsi-Herttoniemen välillä. Jos siihen panoste-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

taan suunnittelussa, siitä voisi tulla yhteinen ilon aihe ja eräänlainen tervetuloa kotiin -toivotus niille, jotka kävelevät metrolta Siilitietä pitkin mm. kaavoitusalueen uusiin taloihin.

Siilitielle tarvitaan liikennevaloja, samoin Kettutielle Kettutien ja Siilikujan risteykseen vilkkaan ja nopean autoliikenteen takia. Toivottavasti laajennettava urheilukentän parkkipaikka maisemoidaan puuistutuksin ja puita istutetaan alueen keskelle että Siilitien ja Siilikujan reunoille.

Mielipiteessä (Mi29) ja adressissa (806 allekirjoittajaa) esitetään, että Herttoniemen kirjasto/nuorisotalon säilyttäminen kaavoitettavalla alueella koetaan tärkeäksi alueen asukkaiden keskuudessa. Iso asuinalue tarvitsee oman lähikirjastonsa ja nuorisotalonsa. Talo sijaitsee koulujen läheisyydessä vanhan Herttoniemen keskellä. Tämä alue koetaan merkittävänä yhteisöllisyyden ja arjen toimivuuden kannalta. Julkiset palvelut ovat onnistuneen arkkitehtuurin avulla keskittyneet alueelle. Alueella sijaitsee mm. yläaste, lukio, sairaala, terveyskeskus, sosiaalipuolen toimisto, vanhustentalo, nuorisotalo liikuntatiloineen, kirjasto, ex-seurakuntatalo ja urheilupuisto. Mielipiteessä esitetään, että voimassa oleva kaava-alue, jolla kirjasto/nuorisotalo sijaitsee, jätetään ennalleen. Alueen merkittävyyttä olisi mahdollista kunnioittaa tekemällä pieniä parannuksia porrasratkaisujen suhteen sekä muokkaamalla puistoistutuksia.

Metroaseman seudulle kaavillaan radikaalia lisärakentamista. On esitetty ehdotuksia palvelujen keskittämisestä tälle alueelle. Herttoniemen metroaseman seudulla on sijainnut aikaisemmin nuorisotalo, joka purettiin. Alueella on ilmennyt ongelmakäyttäytymistä ja poliisin mukaan alueella myydään huumeita. Kaakkoisen nuorisotyöyksikön toiminnanjohtajan mukaan metroaseman seudun nuorilla on selkeä tarve nuorisotilasta. Mielipiteessä toivotaan, ettei sama ongelma pääse nyt toistumaan Länsi-Herttoniemen alueella ja alueelle tarpeellinen nuorisotila lasten ja nuorten toimintakerhoineen säilytetään. Metroaseman seutu ei ole sopiva lapsille ja nuorille. Kasvavat ihmismäärät tulevat entisestään lisäämään ongelmakäyttäytymistä asemanseudulla.

Alueelle, jossa nykyinen seurakuntatalo sijaitsee, on kaavoitettu hyvin tiuhaan ja hyvin korkeita rakennuksia, joiden soveltuvuutta ympäröivään arkkitehtuuriin tulisi harkita. Siilitien/Siilikujan varteen esitämme jätettävän kaistaleen luonnonmukaista viheraluetta, kuten alueen arkkitehtuurille on tapana. Uudisrakennuksiin toivoisimme tasapainoista, perinteistä linjaa ikkunoiden asettelun suhteen kuten on ollut tapana alueen taloissa.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Adressissa vaaditaan, että kirjasto ja nuorisotilan toiminta jumpa- mahdollisuuksineen tulee säilyttää kaavoitettavalla alueella. Länsi-Herttoniemi on suuri asuinalue asukasmäärän ollessa yli 8000. Nykyiset palvelut koetaan erittäin tarpeellisiksi. Kaavoituksessa tulisi myös huomioida alueen asukkaiden tarve valikoimiltaan kattavasta ruoka-kaupasta. Ruokakaupan sijoittaminen kirjaston läheisyyteen lisäisi luonnollisesti kirjaston käyttöastetta.

Lastenteatteriyhdistys Pelikan ry esittää adressin liitteenä, että jo monen vuoden ajan nuorisotalossa on kokoontunut yli 60 lasta vanhempineen sunnuntaisin kerhoihin, joita ovat mm. lastenteatteri, kuoro, venäjän kielen opetusryhmä, puheterapeutti ja käsityöpajoja. Erilaisia tapahtumia ja teatteriesityksiä on muutaman kuukauden välein. Monet ovat käyneet täällä viikoittain nauttien paikan hyvistä tiloista ja kulkuyhteyksistä. Jos paikka lakkautettaisiin, jäisi yhdistys ilman toimintatiloja. Yhdistys toivoo, että lakkauttamispäätöksestä pidättäydettäisiin.

Yhteinen vastine osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettyihin mielipiteisiin (Mi3–Mi11) ja kaavaluonnoksesta esitettyihin mielipiteisiin (Mi15–Mi29)

Herttoniemen metroaseman suunnitelmat

Herttoniemen keskuksessa on vireillä asemakaavan muutos. Tavoitteena on suunnitella metroasemaan tukeutuva ja kaupunkirakennetta eheyttävä Herttoniemen keskus, jossa joukkoliikenne, palvelut, työpajat ja asuminen yhdessä muodostavat toimivan kokonaisuuden.

Kiinteistöviraston tilakeskus on kaavamuutokseen liittyen selvittänyt mahdollisuutta sijoittaa sosiaali- ja terveysviraston, nuorisoasiankeskuksen, kaupunginkirjaston ja työväenopiston tiloja ja palveluja Herttoniemen metroasemalle. Kaupunginkirjasto on ilmoittanut tilakeskukselle, että se on kiinnostunut siirtämään Herttoniemen kirjaston toiminnan kehitteillä olevalle metroasemalle.

Kokonaisuutena Herttoniemen kaupunginosan julkiset palvelut ja niiden saavutettavuus paranevat, jos metroasemalle rakennetaan uusi kaupungin palvelukeskus. Metroaseman sijainti on keskeinen Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan ja koko kaakkoisen suurpiirin alueella.

Vaiheittain toteuttaminen

Asemakaavan muutos mahdollistaa asuinrakentamisen nykyisen kirjaston paikalle, jos kirjasto siirtyy pois. Osa korttelin 43123 asuinraken-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

nuksista voidaan toteuttaa, vaikka kirjasto jäisi paikoilleen. Asemakaavassa on vaiheittain toteuttamista koskevia määräyksiä. AK-kortteli-alueen tontteja 5 ja 6 sekä AH-kortteli-alueen tonttia 8 ei saa toteuttaa ennen kuin kirjaston ja nuorisotalon rakennus on purettu. Lisäksi määrätään, että kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä.

Asuntojakauma ja hallintamuoto

Perheasuntojen tuottamisen varmistamiseksi asemakaavassa on määräys, että tontin asuntojen huoneistoalasta vähintään 50 % tulee toteuttaa asuntoina, joissa on keittiön/keittotilan lisäksi kolme asuinhuonetta tai enemmän. Näiden asuntojen keskipinta-alan tulee olla vähintään 80 h-m². Asuntojen hallintamuotoa ei ohjata asemakaavalla, vaan se määritellään tontin luovutuksen yhteydessä. Erityisasumisen kortteli-alueelle (AKS) sopisi hyvin vanhusten palveluasumista tai opiskelija-asuntoja.

Kaupunkikuvalliset periaatteet

Uudet asuinrakennukset ja katujärjestelyt muodostavat Kettutien ja Siilitien liittymän ympäristöstä vehreän aukion. Lehtomaisesta kolmiopuistosta tulee osa aukiotilaa. Aukiolla korostetaan kaupunkikuvallisesti tärkeää aluetta, jossa kaksi Länsi-Herttoniemen pääkatua kohtaa.

Suunnitteluratkaisu on moderni tulkinta länsiherttoniemeläisestä rakennustavasta. Rakennukset ovat kappalemaisia massoja puistomaisessa ympäristössä. Kettutien varressa talot muodostavat pitemmän maaston muotoja myötäilevän rakennusketjun. Rakennukset on sijoitettu irti kadun reunasta niin, että talojen ja kadun väliin jää Länsi-Herttoniemelle tyypillinen istutusalue. Asuinkorttelin keskelle jää vehreä laaja yhteispiha Siilitien alueen tapaan. Sisäpihan rinteessä oleva puusto ja katualueisiin liittyvät tontin osat, joilla kasvaa puita, on merkitty alueen osiksi, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen arvo säilyy. Sama merkintä on sairaalan ja koulun puita kasvavilla tontin osilla. Tonteilta saa johtaa pinta- ja pinta-kerrosvaluntaa korttelin 43123 sisäpihan puroumaan.

Rakennusten tulee sopeutua alueen kaupunkikuvaan. Julkisivujen tulee olla pääosin paikalla muurattuja ja rapattuja ja väriltään vaaleita. Rakennukset eivät saa olla kokonaan tasakattoisia. Rakennuksilla tulee olla yksi pääasiallinen julkisivuväri ja saman tontin rakennuksissa on käytettävä useampaa pääväriä. Rakennusten korkeus vaihtelee viidestä kahdeksaan kerrokseen ottaen huomioon lähiympäristön olemassa

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

olevien rakennusten korkeuden. Pistetaloihin on rakennettava kattoterrassit.

Puistot

Lehtokolmio on pääosin säilytetty arvokkaana luontokohteena ja kaupunkikuvallisena elementtinä. Se nimetään Kettulehdoksi. Puistikon merkitystä korostetaan ottamalla se osaksi uudisrakennusten muodostamaa aukiotilaa Kettutien ja Siilitien liittymässä. Puistikon saavutettavuus paranee, kun se liittyy suoraan eteläpuolelle suunniteltuun kevyen liikenteen katuun, Kettukujaan, jota jäsennellään puuistutuksin. Puistikon toiminnallista tai virkistyksellistä arvoa voidaan tarvittaessa kehittää esim. kevytrakenteisella polustolla. Kettulehdon suunnittelusta tai hoidosta ei asemakaavassa anneta määräyksiä. Alueen luonnonhoidosta vastaa rakennusvirasto. Väinö Valveen puisto ei kuulu asemakaavan muutosalueeseen.

Palvelut

Asuinrakennusten ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa saa olla julkisia palvelutiloja tai liiketiloja, jotka voisivat mahdollistaa toivottujen palvelujen säilymisen alueella, jos kirjasto ja nuorisotalo puretaan. Asemakaavaan on merkitty kaksi rakennusalan osaa, joihin tulee sijoittaa monikäyttötilaa yhteensä 350 neliometriä kerrosalaa. Herttoniemen yhteiskoulua vastapäätä sijoittuvaan monikäyttötilaan voisi sijoittaa tiloja varhaisnuorille asuinkerrostalon ensimmäiseen kerrokseen. Kettutien ja Siilitien risteyksen viereisessä pistetalossa on rakennusalan osa, johon tulee sijoittaa monikäyttötilaa vähintään 150 kerrosalaneliometriä. Tila voisi olla kirjaston palvelupiste.

Varhaiskasvatusvirasto ei ole esittänyt päiväkotitarpeita alueelle. Asuinrakennusten pohjakerrokset ja monikäyttötilat voisivat tarvittaessa toimia päiväkotiryhmän tilana.

Päivittäistavarakaupan sijoittamisesta kaava-alueelle on luovuttu, koska sen toteuttaminen entisen huoltoaseman tontille asuntojen kanssa päällekkäin on hankalaa ja kallista mm. maanalaisen pysäköinnin takia. Koska lehtokolmio säilytetään, on jäljelle jäävä tontti liian pieni kaupan ja asumisen yhdistämiselle. Nykyisen Siwan tontti ja rakennus eivät kuulu asemakaavan muutosalueeseen.

Liikenne, yhteydet ja pysäköinti

Kettutien ja Siilitien välille tulee vain yksi liittymä moottoriajoneuvoille. Liittymän liikennejärjestelyissä varaudutaan kiertoliittymään ja vaihtoeh-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

toisesti kanavoituun T-liittymään. Suunnitellut liikennejärjestelyt rauhoittavat ajonopeuksia turvallisemmiksi. Nykyisillä liikennemäärillä ei valo-ohjausta tarvita, mutta sille on tilaa, jos liikennemäärät kasvavat reilusti. Kettutieltä Siilitien metroaseman suuntaan haarautuva ajorata muutetaan jalankululle ja pyöräilylle varatuksi kaduksi ja nimetään Kettukujaksi. Pyöräliikenne on Kettutiellä ohjattu ajoradalle ja Siilitien itäreunalla kulkevalle pyörätielle.

Kortteliin 43123 on AK- ja AH-korttelialueille merkitty yleiselle jalankululle varattu alueen osa, jonka kautta pääsee metroaseman ja Kettukujan suunnasta korttelin läpi sairaalan ja Herttoniemen yhteiskoulun suuntaan. Siilikujalta on kevyen liikenteen yhteys liikuntapuistoon sairaalan tontin kautta. Toinen yhteys voidaan rakentaa terveystaseman pohjoispuolelta. LPA-alueen poikki on esitetty uusi kevyen liikenteen yhteys, joka yhdistää liikuntapuiston Siilitien alueen keskuspuistoon johtavaan raittiin ja Hillerin leikkipuistoon.

Uusien asukkaiden autopaikat sijoittuvat pihakansien alle. Korttelin 43123 pysäköintilaitosten tonttiliittymät tulevat Kettutielle ja Siilitielle. Pysäköintinormina asunnoille on käytetty 1 autopaikka / 120 neliömetriä kerrosalaa, missä on otettu huomioon alle 600 metrin etäisyys metroasemasta.

Melu ja äänet

Melumallinnuksen perusteella kaava luo melun kannalta hyvät edellytykset viihtyisälle asuinympäristölle. Julkisivuille esitetyissä äänitasoerovaatimuksissa on käytetty varmuusvaraa siten, että sisätiloissa saavutetaan melutason ohjearvoihin nähden hyvä asuinviihtyvyys, vaikka liikennemäärä tulevaisuudessa kasvaisi sekä Siilitiellä että Kettutiellä nykyisestä 6 000 ajoneuvosta /vrk jopa arvoon 10 000 ajoneuvoa/vrk. Olemassa olevaa puustoa on säilytetty niin, että sen vaikutus äänimaisemaan säilyy.

Vuorovaikutus

Asukkaiden kokemusperäinen asiantuntijuus on tullut esiin kaavasuunnittelun eri vaiheissa mm. kaavaluonnoksesta järjestetystä keskustelutalaisuudessa sekä epävirallisissa tapaamisissa Herttoniemi-seuran ja asukkaiden kanssa. Asukkailta saatuja näkemyksiä on hyödynnetty määriteltäessä kaavatyön lähtökohtia ja tavoitteita, joita ovat tärkeäksi koetun puistikon säilyttäminen, länsiherttoniemeläinen rakentamistapa, perheasuntovaatimus, kevyen liikenteen yhteydet, vaiheittain toteuttaminen, mahdollisuus palvelutilojen rakentamiseen ja määräys moni-

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

käyttötiloista. Keskustelua kaavoitushankkeista käytiin myös yliportemestarin asukasillassa.

Kaavaehdotus nähtävillä (MRL 65 §) 8.11.–9.12.2013

Asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.11.–9.12.2013.

Ehdotuksesta on tehty 8 muistutusta. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa Helen Sähköverkko Oy, HSY:n vesihuolto, kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, nuorisosiivouksen keskus, liikuntalautakunta, pelastuslautakunta, sosiaali- ja terveystieteiden virasto, kaupunginkirjasto ja ympäristö- ja kaavoitusvirasto. Lausunto on pyydetty lisäksi kulttuurikeskukselta, varhaiskasvatusta vastaavilta ja Helsingin Energialta, jotka ovat ilmoittaneet, ettei niillä ole huomautettavaa asiaan.

Muistutusten tiivistelmät ja vastineet

Herttoniemi-seura ry:n muistutuksessa (Mu1) todetaan (22.11.2013), että kaavoitettava alue on ollut julkisten tilojen keskittymä usean vuosikymmenen ajan ja että asukkaat ovat alueen julkisiin palveluihin tyytyväisiä käyttäen niitä paljon. Herttoniemi-seura on huolestunut vaihtoehdosta, joka toteutuessaan merkitsee kirjaston, nuorisotalon, liikuntasalin ja sosiaalitoimen tiloja sisältävän rakennuksen purkamista, kun korvaavista tiloista ei ole takeita. Herttoniemi-talon sijainti keskellä vilkasta asuinalueita on ihanteellinen julkisille palveluille sekä tulevaisuudessa myös asukastiloille. On taloudellisesti järjetön hanke purkaa hyväkuntoinen vuonna 2007 remontoitu hyvällä paikalla oleva talo ja rakentaa uusi vastaava toiseen paikkaan.

Herttoniemi-seura ehdottaa, että kaavaehdotus palautetaan uudelleen valmisteluun evästyksellä, että lähtökohtana on rakennuksen säilyttäminen ja asuintalojen kaavoittaminen sen viereen. Tämä vaihtoehto on esitettykin kaava-aineiston havainnekuivissa. Purkamalla Herttoniemi-talo saataisiin vain 200 asukasta lisää, mutta menetettäisiin palvelut.

Asukasmäärä kirjaston ja nuorisotalon lähiympäristössä tulee entisestään kasvamaan tulevina vuosina. Alueella on tällä hetkellä toimiva palvelukompleksi. Siilitien vuokrataloalueen asukkaiden hyvinvointi edellyttää hyvin saavutettavia palveluja. Herttoniemen kirjasto ja asukkaat ovat mukana lähiörahaston 45 000 eurolla rahoittamassa olkkarihankkeessa pienten lähiöissä sijaitsevien kirjastojen muokkaamiseksi asukkaiden omaksi tilaksi - alueen olohuoneeksi. Hankkeeseen osallistuvien asukkaiden kannalta on olennaista, että tiedetään kirjaston jatkavan nykyisillä sijoillaan.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Muistutuksessa (Mu2) esitetään (7.12.2013) eriävä mielipide kaava-muutoksesta, joka merkitsisi kirjaston, nuorisotalon, liikuntasalin ja sosiaalitoimen tiloja sisältävän rakennuksen purkamista. Toimenpiteellä heikennettäisiin alueen palveluita, varsinkin lasten ja nuorten osalta. Kolmen koulun kirjastopalvelut sekä valvottu ja järjestetty iltapäivätoiminnan mahdollisuus poistuisivat. Myös alueen uudet asukkaat tulevat tarvitsemaan vastaavia palveluita. Rakennus on hyväkuntoinen ja muutama vuosi sitten remontoitu. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on kestäväntöntä purkaa hyväkuntoinen talo, jotta se voidaan rakentaa jonnekin muualle uudestaan.

Muistutus (Mu3) (9.12.2013) on sisällöltään sama kuin muistutus (Mu2).

Muistutuksen (Mu4) esittäjä pitää (8.12.2013) ratkaisevan tärkeänä, että kirjaston ja nuorisotalon sisältävä julkinen palvelutila (Herttoniemi-talo) säilytetään nykyisessä paikassaan. Se on olennaista asuntorakenteeltaan poikkeuksellisen herkän kaupunginosan, Länsi-Herttoniemen, sosiaalisen tasapainon ja yhteisöllisyyden säilymisen kannalta. Kiinteistöviraston sopimusneuvotteluihin ja sopimukseen tontinluovutuksista esitetään liitettäväksi kiinteästi ulkorakentamiseen ja sen ylläpitoon, myös lähialueilla, liittyviä näkemyksiä ja neuvotteluja.

Herttoniemen metroasema on alueellinen keskus ja se palvelee keskikokoisen kaupungin asukasmäärää liityntäliikenteen avainkohtana. Sitä ei ole koskaan nähty sopivana rauhoittumisen ja yhteisöllisyyden rakentamiseen tarkoitetuille tiloille, kuten kirjasto ja nuorisotalo. Länsi-Herttoniemi ja Herttoniemen ranta ovat molemmat kylliksi suuria kaupunginosia ollakseen oikeutettuja ja tarvitakseen omat palvelunsa. Matka Siilitien asunnoista Herttoniemen metroasemalle on suunnilleen yhtä suuri kuin matka Richardinkadun kirjastosta Töölön kirjastoon. Jos Herttoniemi-talo viedään, ei jäljelle jää mitään pysyvää tilaa yhteisöllisyyden vaalimiselle.

Muistuttaja on erittäin surullinen ja pettynyt, ettei päättäjille esitetä asuinalueen yhdyskuntarakenteesta tilastotietoa ja koko asuinalueen kaavan sosiaalisen toimivuuden tarkastelua ja kaavan idean historiallista tarkastelua. Länsi-Herttoniemi on poikkeuksellisen vuokra-asuntovaltainen. Asuntojen koko on kaupungin keskiarvoa pienempi. suurin osa Länsi-Herttoniemen yli 2000 kaupungin vuokra-asunnosta sijaitsee nykyisen kirjaston ja nuorisotalon lähetyvillä. Kirjasto rakennettiin alun perin tukemaan suurta vuokra-asuntoaluetta. Kaupunginosan heikko ostovoima ei riitä tuottamaan normaalisti kaupallisia palveluja alueelle.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Länsi-Herttoniemen kaavan idea perustuu kävelykaupunkiin, jossa keskus on Erätorilla ja palveluita on myös sen ympäristössä. Tätä luonnetta tulisi tukea täydennysrakentamisessa. Länsi-Herttoniemen kaava on ihanteellisen kaupunkisuunnitteluideaalin mestariteos, joka on tuottanut asuinalueen, joka on turvallinen, yhteisöllinen ja miellyttävä ja sellaisena kaupungille taloudellinen.

Muistutuksessa (Mu5) todetaan (9.12.2013), että Kettutien kirjastoa ja nuorisotiloja ei saa purkaa eikä asemakaavan muutosta, joka mahdollistaa purkamisen saa hyväksyä.

Talo sijaitsee koulujen läheisyydessä. Asemakaavan muutoksessa esitetyt kerrostalojen yhteyteen suunnitellut tilat eivät korvaa erillistä rakennusta, koska tilat olisivat taloyhtiön hallinnassa.

Koululapset kulkevat omatoimisesti turvalliseen sopivan kokoiseen yksikköön. Vanhuksetkin kulkevat pelottomasti tuttuun kirjastoon. Herttoniemen metroaseman ympäristö koetaan pelottavaksi.

Muistutuksessa (Mu6) todetaan (9.12.2013), että kaupungin omistama ns. Herttoniemi-talo on remontoitu 2007/2009 ja hyvässä kunnossa. Ehdotukseen on lisätty kaavoissa harvoin nähty lauseke palveluiden korvaamisesta muualla ennen talon purkua esimerkiksi rakentamalla Herttoniemen metroasemalle kirjasto ja nuorisotila. Päätöksiä metroaseman rakentamisesta ei ole tehty. Jos kaavaehdotus toteutuu, ko. kaava ei kuvaa asiallisesti tontin käyttötarkoitusta mahdollisesti vuosikymmeniin. Ehdotukseen on lisätty maininta: "Jos kirjastorakennus puretaan, uusien talojen monitoimitiloista osoitetaan riittävät tilat asukkaiden toimintaan." Termi "riittävät" tulisi määrittää asianmukaisesti.

Herttoniemi-talon ympäristössä kävelyetäisyydellä sijaitsee kolme koulua, joissa on yhteensä yli 1000 oppilasta. Tulevaisuudessa palveluiden tarve tulee lisääntymään entisestään. Kirkollisille toiminnoille varatulle alueelle on tulossa tiivistä ja korkeaa kerrostalorakentamista. Siililaaksoon 10 hehtaarin maa-alueelle ollaan kaavoittamassa lisää asuntoja. Siilitien laajalla vuokrakerrostaloalueella asukaskanta on iäkäs ja lapsiperheiden osuus tulee hyvin todennäköisesti nousemaan jo lähitulevaisuudessa. Lisärakentaminen tulee kasvattamaan oleellisesti alueen lapsimäärää. Jos sosiaaliviraston palvelupiste siirtyy, on mahdollista hyödyntää tiloja sijoittamalla niihin päiväkotia, jolloin vältetään uuden päiväkodin rakennuskustannuksilta.

Siilitien laaja vuokrakerrostaloalue on pysynyt suhteellisen rauhallisena johtuen todennäköisesti mm. alueen ikäjakaumasta ja kävelyetäisyydellä sijaitsevasta Herttoniemi-talosta, jossa ovat turvalliset aikuiset paikat.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

la. Nuorisotalo on varattu iltapäivisin ala-asteikäisille lapsille (9-12 v.) ja vanhemmille lapsille (13-17v.) iltaisin. Alueen yhteisöllisyyttä kehittävät harrastustoimintamahdollisuudet (teatterikerhot, kokkaus, palloleikit, elokuvanäytökset) ovat talossa kävelyetäisyydellä.

Herttoniemen yhteiskoulun oppilaat, Herttoniemi-seura sekä Herttoniemen ala-asteen vanhempien Koti- ja koulu -yhdistys vastustavat ehdotusta. Talon säilyttämistä vaativan adressin allekirjoitti (kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana) kahdessa viikossa yli 800 henkilöä. Haastatellut perheet pitävät talon nykyistä sijaintia turvallisempina lapsille kuin Herttoniemen metroaseman seutua. Siilitien päässä asuvilla vuokraloaluen lapsilla tulisi olemaan Herttoniemen metroasemalle matkaa n. 3 km, jos palvelut siirrettäisiin. Käytännössä Herttoniemi-talon purkaminen jättäisi koko Siilitien ison vuokraloaluen asukkaat erikoiseen tilanteeseen. Muistuttaja toivoo, että päätöstä tehtäessä huomioidaan alueen asukkaiden mielipide ja ettei päätös vaaranna alueen nykyisten ja tulevien lasten elinympäristöä ja turvallisuutta.

Muistutuksessa (Mu7) todetaan (9.12.2013), että kaavoitettava alue Länsi-Herttoniemen ytimessä on ollut julkisten, asukkaita palvelevien kaupunkitilojen keskittymä jo usean vuosikymmenen ajan. Tilat ovat julkisten liikenneyhteyksiensä vuoksi helposti saavutettavissa. Uhattuna on hyväkuntoinen Herttoniemi-talo, jossa toimivat kirjasto ja nuorisotalo. Asukkaat ovat näihin palveluihin tyytyväisiä ja käyttävät niitä paljon.

Kun tämän kiinteistön kohtaloa punnitaan, täytyy lähtökohtana olla paikalliset olosuhteet ja palveluiden tarve. Kaavoittaminen ja rakentaminen ilman kaupunginosaa koskevia tavoitteita on iso virhe. Silloin on suuri vaara, että tuotetaan slummiutumista ja huononnetaan Helsinkiä. Jos palvelut ja kokoontumistilat viedään pois Länsi-Herttoniemestä, alueen luonne muuttuu dramaattisesti. Nykyisestä kohtalaisen hyvinvoivasta ja aktiivisesta, vaikkakin pienituloisten asuttamasta lähiöstä tulee nukkumalähiö sosiaalisine ongelmineen. Siilitien ison vuokra-asuntoalueen asujaimisto on ikääntyvää ja pienituloista. Asukkailla on tällä hetkellä kävelymatka kirjastoon ja se onkin ollut aikoinaan ratkaiseva tekijä kirjaston sijainnista päätettäessä.

Tulevina vuosina Herttoniemi-talon lähituntumaan muuttaa satoja, ellei tuhansia asukkaita. On hienoa, jos palvelut ovat heitä varten jo valmiiksi olemassa. Muistuttaja esittää, että kaavaehdotuksesta poistettaisiin kokonaan mahdollisuus Herttoniemi-talon purkamiseen. Kaava on toteutettavissa siten, että asuinrakentamista sijoitetaan ainoastaan entisen seurakuntatalon ja Teboilin tonteille.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Muistutuksessa (Mu8) ehdotetaan (9.12.2013) asemakaavan muuttamista niin, että se ei ulotu kirjaston eli Herttoniemi-talon purkamiseen ja vapautuneen maan rakentamiseen. Näin kaavoitus ja aluesuunnittelu voivat herkemmin reagoida asukkaiden ja asuinalueen yhteisöjen tämän hetkisiin ja lähitulevaisuuden tarpeisiin. Asukastilat ja muunneltavat yhteiset avoimet tilat ovat tarpeellisia, kun vapaaehtoistoiminnan merkitys kasvaa julkisten palvelujen supistuessa. Vastaavaa korvaavaa tilaa saattaa olla haastavaa ja kallista rakentaa lähiympäristöön.

Herttoniemen metrokeskuksesta on todennäköisesti vaikeaa luoda asukastoiminnan fyysistä keskusta. Onnistuessaankin se on paikka, joka yhdistää länsiherttoniemeläisiä, herttoniemenrantalaisia, roihuvuorelaisia ja laajasalolaisia. Metrokirjastosta on kaupunginkirjaston antamien tietojen mukaan tulossa pienempi kuin Herttoniemen nykyisestä kirjastosta.

Kerrostalojen rinnalla tulisi olla myös pienkerrostaloja, townhouse -tyyppisiä taloja tai rivitaloja. Joitain kohteita olisi hyvä varata ryhmärakentamista varten. Muistuttaja toivoo, että talojen arkkitehtuuri on mahdollisimman moni-ilmeistä ja että pyritään välttämään samanlaisten talojen monistaminen. Olisi hyvä edellyttää arkkitehtonisesti merkittävän ja persoonallisen seurakuntatalon tontin rakentamiselta erityisen korkeatasoista arkkitehtuuria. Katoavan hienon julkisen rakennuksen luoman tyhjiön tilalle Kettukujan ja Siilitien kulmaan ehdotetaan julkista taideteosta huoliteltuine ympäristöineen. Lisäksi toivotaan kiinnitettävän huomiota kaava-alueen uusien talojen etäisyyteen kaduista, tontin istutuksiin kadun ja rakennuksen välissä 50-luvun hengessä ja vanhan puuston säilymiseen edes osittain Kettukujan kohdalla. Metsäinen rinne muodostaa kaavassa säästetyn lehtokolmion kanssa lintujen etenkin keväällä suosiman alueen. Vastapäinen palvelutalo Kettutiellä on esimerkki ympäristöön huonosti sopivasta rakentamisesta ja huonosti onnistuneesta pihan suunnittelusta rakennusten ja kadun välillä. Kaava-alueella toivotaan onnistuttavan paremmin.

Yhteinen vastine kaikkiin edellä esitettyihin muistutuksiin

Metroaseman tuntumassa olevan alueen osoittaminen asuinrakentamiseen on perusteltua. Kortteli 43123 voidaan toteuttaa vaiheittain. Ensivaiheessa puretaan vain entinen seurakuntatalo ja rakennetaan AK-korttelialueen ohjeellisten tonttien numero 2, 3 ja 4 asuinrakennukset ja pysäköintilaitos sekä piha-alueet AH-korttelialueen tontilla numero 7. Ennen rakentamista on tehtävä uudet katujärjestelyt Kettutien ja Siilitien liittymässä.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Alueen toteuttaminen kokonaisuudessaan edellyttää, että kirjastorakennus puretaan. Jotta kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei purettaisi ennen kuin korvaavat tilat ovat olemassa, on asemakaavassa vaiheittain toteuttamista koskevia määräyksiä. Kaavamääräysten mukaan kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä. Lisäksi määrätään, että AK-korttelialueen tontteja 5 ja 6 sekä AH-korttelialueen tonttia 8 ei saa toteuttaa ennen kuin kirjaston ja nuorisotalon rakennus on purettu. Määräyksillä pyritään varmistamaan se, ettei palveluihin tule katkosta. Mikäli korvaavia tiloja ei ole toteutettu, voi toiminta jatkua nykyisissä tiloissa. Ensimmäinen vaihe korttelin 43123 asuinrakennuksista voidaan toteuttaa, vaikka kirjasto jäisi paikoilleen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti (15.10.2013) edellyttää, että jos kirjastorakennus puretaan, uusien talojen monitoimitiloista osoitetaan riittävät tilat asukkaiden toimintaan. Kiinteistölautakunta toteaa lausunnossaan (6.3.2014), ettei se tule luovuttamaan kyseisiä tontteja ennen, kuin kirjaston ja nuorisotalon tilakysymys on ratkaistu ja korvaavat tilat otettu käyttöön.

Asuinrakennusten ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa saa olla julkisia palvelutiloja tai liiketiloja, jotka voisivat mahdollistaa toivottujen palvelujen säilymisen alueella. Asemakaavaan on merkitty kaksi rakennusalan osaa, joihin tulee sijoittaa monikäyttötilaa yhteensä vähintään 350 neliometriä kerrosalaa. Kettutien ja Siilitien risteyksen viereisessä pistetalossa on rakennusalan osa, johon tulee sijoittaa monikäyttötilaa vähintään 150 kerrosalaneliometriä.

Kaupunginkirjasto ja nuorisotoimi määrittelevät toimintojensa sijainnin ja riittävät tilat. Kaupunginkirjasto toteaa lausunnossaan (3.1.2014), että kehittyvä metroaseman seutu on luonteva paikka myös kirjastolle. Kirjasto uudessa metrokeskuksessa voi palvella samalla sekä Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan että Kulosaaren asukkaita. Nuorisosiainkeskus toteaa lausunnossaan (3.12.2013), että se tekee tilaratkaisunsa yhdessä kirjaston kanssa. Kettutien nuorisotalon toiminnan siirtäminen muihin tiloihin on nuorisosiainkeskuksen näkemyksen mukaan mahdollista. Korvaavien tilojen tulee olla nuorten toimintaan soveltuvia ja sijainniltaan metroradan varrella. Lisäksi muutosten yhteydessä on tärkeää varmistaa varhaisnuorten palvelut Siilitien vaikutusalueella.

Asemakaavan selostuksen liitteisiin on lisätty Herttoniemen peruspiiriä koskevaa tilastotietoa julkaisusta Helsinki alueittain 2013. Liitteessä kuvataan mm. alueen rakentamishistoriaa, julkisten palveluiden sijaintia, väestörakennetta ja asuntokantaa.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Pienkerrostaloja, townhouse-taloja tai rivitaloja ei kaavassa esitetä rakennettavaksi. Asemakaavan muutos mahdollistaa lähiympäristön mitatakaavaan sopivan asuinkerrostalokorttelikonaisuuden rakentamisen. Yksityinen maanomistaja on hakenut kaavamutosta asuinkerrostaloille. Tontinluovutuksesta Helsingin kaupungin omistamalla maalla, esim. ryhmärakentajille, vastaa kiinteistövirasto. Todennäköisesti tontit toteutetaan kaupungin omana tuotantona. Asemakaavassa ei edellytä julkista taidetta. Talojen massoittelu, sijoitus tontilla, suhde katutilaan ja julkisivumateriaali noudattelevat ympäristön 1950-luvun rakennustapaa. Katualueen ja rakennusten välissä on alueen ominaispiirteisiin kuuluva vihreä rakentamaton vyöhyke. AK-korttelialueen tonteilla 2, 3 ja 4 sekä AH-korttelialueen tontilla 7 on asemakaavamerkintä S-1, joka määrää, että alueen puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen arvo säilyy.

Lausuntojen tiivistelmät ja vastineet

Helsingin Energialla ja Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole (29.11.2013) muutosehdotukseen huomautettavaa.

Ympäristölautakunnalla ei ole (14.1.2014) huomauttamista asemakaavan muutosehdotukseen.

Kulttuurikeskuksella ei ole (3.1.2014) huomautettavaa asiassa.

HSY:n vesihuolto toteaa (19.12.2013), että aluetta varten on rakennettava uutta yleistä vesijohtoa 240 metriä, jätevesiviemäriä 290 metriä ja hulevesiviemäriä 190 metriä. Vesihuollon kustannuksiksi kaupunkisuunnitteluvirasto on arvioinut 160 000 euroa (alv 0 %).

Uuden tontin 43122/2 länsireunalla sijaitsee käytössä oleva vesijohto, jätevesiviemäri ja hulevesiviemäri, jotka joudutaan siirtämään katualueelle. Johtosiirtojen kustannuksiksi on asemakaavaselostuksessa arvioitu 30 000 euroa. (alv 0 %). Koska vesihuoltoverkostojen siirroissa on kysymys asemakaavan muutoksen edellyttämästä tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisesta, tulee siirtojen suunnittelu ja toteutus kustantaa vesilaitostoiminnan ulkopuolisella rahoituksella (Kh:n päätös § 805, 5.5.1997).

Tontin 43122/2 pohjoisreunaan on kaavaa merkitty istutettava puurivi. Puiden etäisyyden Kettukujalla sijaitsevista yleisistä vesihuoltolinjoista tulee olla vähintään kolme metriä.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Vastine

Helsingin Veden esittämät asiat on asemakaavan muutoksessa otettu huomioon. Asemakaavan on lisätty määräys, että puurivin etäisyys vesihuoltolinjoista tulee olla vähintään kolme metriä.

Pelastuslautakunta toteaa (17.12.2013) lausunnossaan, että korttelien rakennusten sijoitteluissa ja ajojärjestelyissä tulee huomioida pelastustoiminnan mahdollistaminen onnettomuuden sattuessa. Palo- ja pelastuskaluston tulee päästä riittävän lähelle rakennusta, jotta palon sammuttaminen ja henkilöiden pelastaminen rakennuksesta on mahdollista.

Vastine

Tarvittavat pelastustiet ja pelastusauton nostopaikat on tutkittu kaavamuutoksen konsulttityön yhteydessä. Kaavaselostukseen on liitetty pelastusajokaavio. Asiat otetaan myös jatkossa huomioon ja niitä koskevat tarkemmat suunnitteluratkaisut tehdään rakennusten ja kadun toteutussuunnittelun yhteydessä.

Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa (10.12.2013) todetaan, että Kettutien ja Siilitien risteyksessä oleva viheralue on vihreä ja säilynyt luonnonmukaisena, koska hulevedet ovat kertyneet alueelle nyt kaavoituksen alle jäävän ojan kautta. Viheralue tulee kuivumaan rakentamisen myötä, jollei kyseiseen painanteeseen johdeta katu- ja tonttivesiä. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että alueen hulevesi- ja katusuunnitelmissa painannetta tulee hyödyntää hulevesien käsittelyyn, joka samalla mahdollistaa kyseisen alueen säilymisen vihreänä ja luonnonmukaisena.

Yleisten töiden lautakunta pyytää ottamaan huomioon, että Herttoniemen terveysasemaa, Herttoniemen sairaalaa ja Herttoniemen liikuntapuistoa palveleva paikoitusalue (kortteli 43124) on laajennettava asemakaavassa esitetyllä tavalla ennen asuinkorttelin rakentamista, koska tulevan asuinkorttelin (43123) kohdalla on nykyään noin 90 autopaikkaa. Parkkipaikkoja on vähän jo nykyään.

Kaavan toteuttamiskustannukset ovat noin 660 000 euroa (alv 0 %). Katualueiden osalta kustannukset ovat noin 345 000 euroa ja puistojen noin 145 000 euroa.

Vastine esitetään jäljempänä.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Liikuntalautakunta toteaa (12.12.2013) lausunnossaan, että autopaikkojen korttelialuetta 43124 (LPA) on ehdotuksessa laajennettu niin, että sairaalan ja terveysaseman tarvitsemat lisäautopaikat mahtuvat alueelle. Samalle LPA-alueelle on osoitettu myös viereisen Herttoniemen liikuntapuiston tarvitsemat autopaikat.

LPA-alueella on 22.1982 voimaantulleessa asemakaavassa osoitettu 39 autopaikkaa Herttoniemen liikuntapuistolle ja 67 autopaikkaa YS-korttelille 43125. Muutosehdotuksessa LPA-aluetta on kasvatettu, siten, että sairaalan ja terveysaseman tarvitsemat lisäautopaikat mahtuvat alueelle. Laajennetulle LPA-alueelle mahtuu yhteensä 147 autopaikkaa, joista YS-kortteli 43125 tarvitsee 96 autopaikkaa. Liikuntapuiston autopaikkatarve ei ole kasvanut, vaan nykyiset 39 autopaikkaa riittävät jatkossakin. Alueelle mahtuisi vielä 12 autopaikkaa.

Asemakaavan muutoksessa tulisi varmistaa, että liikuntatoimi ei joudu rakentamaan sairaalan ja terveysaseman tarvitsemia lisäautopaikkoja kortteliin 43124 (LPA). Kaavamerkinnoin tulisi varmistaa, että lisäautopaikkojen toteutuksesta vastaa se taho, joka lisäautopaikkoja tarvitsee.

Vastine esitetään jäljempänä.

Sosiaali- ja terveysvirasto toteaa (30.12.2013) lausunnossaan, että asemakaavan muutosalueella sijaitsevat Herttoniemen sairaala ja terveysasema. Lisäksi sosiaali- ja terveysvirastolla on yhteensä 1 007 htm2 palvelutiloja kirjaston ja nuorisotalon rakennuksessa, Kettutie 8 E.

Asemakaavan muutosehdotuksessa esitetään seurakuntakeskuksen ja kirjaston tontin ja niiden välisen puiston muuttamista asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kaavaselostuksen mukaan kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä. Rakennuksessa oleville sosiaali- ja terveysviraston palveluille ei ole vielä korvaavia tiloja tiedossa. Herttoniemen metroasemalle aiemmin suunnitellut tilat eivät sisälly 10 vuoden rakentamisohjelmaan.

Asemakaavan muutoksessa Herttoniemen sairaala-alueen korttelialue pienenee. Sairaalalle ja terveysasemalle muodostuu uusi tontti 43125 (YS), koska Siilikujan katualueen jatke erottaa sen kirjaston tontista, joka liitetään uuteen asuinkortteliin. Autopaikkojen korttelialuetta (LPA) on laajennettu entisen suojaviheralueen ja kaavoittamattoman alueen suuntaan, jotta sairaalan ja urheilupuiston tarvitsemat autopaikat saadaan mahtumaan.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Sosiaali- ja terveysviraston suunnitelmissa on ajaa vähitellen alas Herttoniemen sairaalan toiminta. Sairaaloiminta supistuu ja palvelujen määrä vähenee jo vuonna 2014, kun Malmin uusi päivystyssairaala otetaan käyttöön. Sosiaali- ja terveysvirasto ei tarvitse lisää autopaikkoja. Autopaikkojen rakentamisen kustannuksia ei saa kohdentaa sosiaali- ja terveystoimelle.

Puretun huoltoaseman kortteli 43122 muutetaan erityisasumisen korttelialueeksi (AKS), jonka rakennusoikeus on 4 500 k-m². Sosiaali- ja terveysvirastolla ei ole tarvetta erityisasumiselle tällä alueella. Sosiaali- ja terveysviraston palveluverkkosuunnitelma valmistuu kesään 2014 mennessä. Sen jälkeen tiedetään sosiaali- ja terveysviraston tulevat tarpeet Herttoniemen alueella.

Yhteinen vastine yleisten töiden lautakunnan, liikuntalautakunnan ja sosiaali- ja terveysviraston lausuntoihin

Puruomaa koskevaa asemakaavamääräystä on täydennetty muotoon: " Tonteilta tulee johtaa pinta- ja pintakerrosvaluntaa puroon ja Kettulehtoon." Asemakaavan selostuksessa on katujen ja puistojen toteuttamiskustannukset arvioitu hieman suuremmiksi. Lisäksi selostuksessa on arvioitu vesihuollon, johtosiirtojen ja LPA-alueen toteuttamiskustannukset.

Sairaalan ja terveysaseman kerrosalojen perusteella laskettuja autopaikkoja tarvitaan YS-korttelialuetta varten vähintään 135 (16 862 /160 + 2995 / 100 = 135). Nykyisellä LPA-korttelialueella on voimassaolevan asemakaavan mukaan 67 paikkaa YS-korttelialuetta varten, 39 paikkaa urheilupuistolle ja 14 paikkaa seurakuntatalolle. Seurakuntatalon paikat poistuvat kaavamuutoksessa ja ne voidaan lisätä sairaalalle ja terveyskeskukselle käyttöön varattuihin paikkoihin. Asemakaavan muutoksessa LPA-korttelialueelle saa sijoittaa korttelin 43125 ja urheilupuiston autopaikkoja. Lisäksi YS-korttelialueelle ja katualueelle jää sairaalaa ja terveysasemaa varten varattuja paikkoja 41 kappaletta. Yhteensä alueelta löytyisi sairaalalle ja terveysasemalle osoitettavia autopaikkoja yhteensä 122, mikä on 13 vähemmän kuin pysäköintinormin mukainen vähimmäismäärä, jos LPA-alueen laajennusta ei toteuteta. Siilikujalla on lisäksi 11 kadunvarsipaikkaa. Korttelin 43123 kaikki autopaikat sijoituvat omalle korttelialueelle, vaikka kirjastorakennus pysyisi paikoillaan. Asemakaava määrää, että kirjaston ja nuorisotalon rakennukselle on oltava vähintään 22 autopaikkaa korttelissa 43123 ja että AK-korttelialueen tontin 4 autopaikat on sijoitettava maantasoon kortteliin 43123 kunnes AH-korttelialueen tontin 8 maanalaiset autopaikat on rakennettu. Toivottavaa olisi, että LPA-alueen laajennukselle rakennettaisiin riittävä määrä autopaikkoja ennen uusien talojen rakentamista. Toisaalta,

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

jos sairaalatoiminta on supistumassa, ei uusia autopaikkojakaan tarvita.

Nuorisoasiainkeskuksen lausunnossa (3.12.2013) todetaan, että Kettutien nuorisotalo on toiminut alueella vuodesta 1972. Kettutien nuorisotalo on pitkän toimintakaarensa vuoksi alueen vakiintunut peruspalvelu, joka kokoaa paikallista aktiivista toimintaa runsaasti tiloihinsa. Vuonna 2012 nuorten käyntikertoja kirjattiin lähes 8 000. Sen lisäksi nuorisotalon alueellinen palvelu kohdentuu myös muihin paikallisiin toimijoihin, mistä kertoo lähes 13 000 muuta käyntikertaa, jotka ovat pääosin aikuisten käyntejä.

Asemakaavan muutoksen toteuttamisen yhteydessä on kaavailtu, että nuorisotilat siirretään uuteen esisuunnitteluvaiheessa olevaan Herttoniemen Metrokeskukseen. Metrokeskus ei ole tällä hetkellä kaupungin investointiohjelmassa. Samassa yhteydessä kirjaston tilat siirtyisivät myös Metrokeskukseen. Sen toiminnalliseen suunnitelmaan sisältyy nuorten palvelujen näkökulmasta monipuolinen yhteistyökirjaston ja työväenopiston kanssa. Näin voidaan jatkaa ja laajentaa Kettutien kiinteistössä jo perinteeksi muodostunutta virastojen välistä yhteistyötä.

Ajoituksellisesti on tärkeää, että mahdolliset Herttoniemen alueella tapahtuvat muutokset toteutetaan niin, että nuorisopalveluja pystytään tuottamaan katkeamattomasti Länsi-Herttoniemen alueella ja laajemminkin kokonaisuutena Herttoniemessä. Lisäksi muutosten yhteydessä on tärkeää varmistaa varhaisnuorten palvelut Siilitien vaikutusalueella. Varhaisnuorten toimintaa voitaisiin järjestää alueen muissa tarkoitukseen soveltuvissa tiloissa tai varmistamalla asemakaavassa asukastilojen rakentaminen uuden rakentamisen yhteydessä.

Suurin ongelma tilojen siirtämisessä on Metrokeskuksen rakentamisen epävarmuus. Keskus ei sisälly nykyiseen talonrakennushankkeiden investointisuunnitelmaan 2013–22. Lisäksi Metrokeskuksen toteuttamisen kautta on alustavasti suunniteltu korvattavan nykyisen Herttoniemenrannan nuorisotilan tilat. Ne ovat menossa vuoden 2014 alkupuolella peruskorjaukseen, johon on varattu noin 1,8 miljoonaa euroa. Herttoniemenrannan tilassa olisi korjaustyön jälkeen mahdollisuus toimia siihen saakka, kun Metrokeskuksen tilat valmistuvat.

Kettutien nuorisotalon toiminnan siirtäminen muihin tiloihin on nuorisoasiainkeskuksen näkemyksen mukaan myös mahdollista. Korvaavien tilojen tulee olla nuorten toimintaan soveltuvia ja sijainniltaan metrora-dan varrella. Korvaavat tilat voivat olla jonkin verran pienemmät (arviolta 400–500 m²) kuin nykyisen nuorisotalotoiminnalliset tilat, jos tilajärjestelyt vastaavat hyvin nuorten ja asukkaiden toiminnallisia tarpeita.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Metrokeskuksen toteutuksen lykkääntyessä toinen vaihtoehto on etsiä alueelta suurempia tiloja, jotka voisivat vastata Herttoniemenrannan ja Länsi-Herttoniemen nuorisopalveluista, jolloin voitaisiin luopua sekä Herttoniemenrannan että Kettutien nuorisotalon tiloista. Korvaavat tilat tulisi löytää edelleen metroradan varrelta. Tässä vaihtoehdossa nuorisoasiainkeskus jättäytyisi pois tulevasta Metrokeskuksesta, jonka mahdollinen toteutuminen ajoittunee 2020-luvun alkupuolelle.

Nuorten näkemykset ja toiveet asemakaavamuutoksen vaikutuksiin saatiin esille kahden paikallisen nuorten ryhmän kautta. Molemmat ryhmät toimittivat omat mielipiteensä suoraan kaupunkisuunnitteluvirastoon keväällä 2012. Nuorten ryhmien työpajat tuottivat seuraavanlaisen koosteen.

”Nuoret haluavat, että heidät otetaan mukaan suunnittelemaan ja valmistelemaan heitä koskevia asioita. Eniten huolta herätti Siilitienpohjoispuolen nuorten, erityisesti varhaisnuorten, mahdollisuus osallistua nuorisotoimintaan ja toiseksi Herttoniemen yhteiskoulunoppilaiden kirjastossa käymisen mahdollisuus. Jos asemakaavaluonnoksessa suunniteltua muutosta lähdetään toteuttamaan, tulee nämä tarpeet huomioida esim. kehittämällä urheilukentän seutua palvelemaan nuoria entistä paremmin ja miettimällä nuorten kirjastopalvelut uudella tavalla. Monelta osin metrokeskus monine palveluineen nähtiin myös uutena mahdollisuutena, varsinkin sille suurelle nuorten ryhmälle, jota nuorisotyön ja kirjaston palvelut eivät tällä hetkellä tavoita.” Lisäksi nuorisolautakunta linjasi 21.3.2013, että ”kun metrokeskusta suunnitellaan, on tärkeää turvata varhaisnuorten palvelut Länsi-Herttoniemen alueella.”

Nuorisoasiainkeskus katsoo, että asemakaavan muutokset tulee toteuttaa vaiheittain siten, että nuorten ja varhaisnuorten palvelut toimivat Länsi-Herttoniemessä ilman katkoksia. Jos Kettutien nuorisotalon kiinteistöstä joudutaan luopumaan ennen kuin metrokeskuksen tilat valmistuvat, täytyy korvaavat nuorten tilat löytää Kettutien – Siilitien alueelta. Korvaavien tilojen tulee olla nuorten ja myös alueen asukkaiden toimintaan soveltuvia ja sijainniltaan lähellä metroa. Nuorisoasiainkeskus tekee tilaratkaisunsa yhdessä kirjaston kanssa. Tavoitteena ovat silloin tilojen joustava yhteiskäyttö ja uudet asukaslähtöiset toimintamallit. Muutoin nuorisoasiainkeskus pitää myönteisenä asemakaavan muutoksen vaikutuksia Kettutien alueen asutokannan uudistamiseen ja monipuolistamiseen perheasumisen näkökulmasta. Lisäksi nuorisoasiainkeskus haluaa varmistaa paikallisten nuorten jatkuvan osallistumisen tilojen muutosten suunnittelussa.

Vastine esitetään jäljempänä.

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

Kaupunginkirjaston lausunnossa (3.1.2014) todetaan, että nykyinen Herttoniemen kirjasto sijaitsee kaavamuuosalueella Herttoniemen sairaalan sivurakennuksessa, nuorisotalon naapurina osoitteessa Kettutie 8 C. Kirjastossa on 730 huoneistoneliömetriä. Nykyisessä paikassaan kirjasto on osoittautunut tarjolla oleviin resursseihin nähden suhteellisen tehottomaksi. Muutetun asemakaavan toteutuminen edellyttää kirjasto- ja nuorisotalorakennuksen purkamista.

Tärkeää kirjaston palveluverkon kehittämisessä on sijoittaa kirjastot siten, että ne ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa ja asiointireitien varrella. Kestävää kehitystä ja asukkaiden parasta ajatellen on myös varmistettava tilojen monipuolinen, laaja ja tehokas käyttö. Koska kaupunginosan keskustatoiminnat ja asioimisen painopiste ovat metroaseman ympäristössä, kehittyvä metroaseman seutu on luonteva paikka myös kirjastolle. Kirjasto uudessa metrokeskuksessa voi palvella samalla sekä Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan että Kulosaaren asukkaita. Uusien asukkaiden tulo alueelle tehostaa palvelujen taloudellista tehokkuutta.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta edellytti päätöksessään 12.03.2013 § 22, että Herttoniemen kirjaston tilat ja toiminta uudessa paikassa tullaan turvaamaan kaupungin rakentamisohjelmassa ennen asemakaavan hyväksymistä. Lautakunta piti myös tärkeänä, että Herttoniemen kirjaston ja nuorisotilan nykyisten käyttäjien mielipidettä kuullaan muutoksessa ja että palveluja suunnitellaan yhdessä asukkaiden kanssa. Samoin on tarpeen täsmentää Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksessä 15.10.2013 § 328 mainittu edellytys: ”jos kirjastorakennus puretaan, uusien talojen monitoimitiloista osoitetaan riittävät tilat asukkaiden toimintaan”. Kaupunginkirjaston mielestä ilmaisu ei ole riittävän täsmällinen. Kirjastopalveluja ei voi missään tapauksessa korvata talojen monitoimitiloilla.

Yhteinen vastine nuorisoasiainkeskuksen ja kaupunginkirjaston lausuntoihin

Vaiheittain toteuttamista koskevilla asemakaavamääräyksillä varmistetaan, että kirjasto- ja varhaisnuorten palvelut Länsi-Herttoniemessä voidaan tuottaa katkeamattomasti. Ensivaiheessa puretaan vain entinen seurakuntatalo ja rakennetaan AK-korttelialueen ohjeellisten tonttien numero 2, 3 ja 4 asuinrakennukset ja pysäköintilaitos sekä piha-alueet AH-korttelialueen tontilla numero 7. Asemakaavassa määrätään, että kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat toiminnoille on toteutettu muualla Herttoniemessä. Lisäksi määrätään, että AK-korttelialueen tontteja 5 ja 6 sekä AH-korttelialueen

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

tonttia 8 ei saa toteuttaa ennen kuin kirjaston ja nuorisotalon rakennus on purettu. Mikäli korvaavia tiloja ei ole toteutettu, voi toiminta jatkua nykyisissä tiloissa. Nykyisissä kirjaston- ja nuorisotalon tiloissa on erilaista asukastoimintaa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti (15.10.2013) edellyttää, että jos kirjastorakennus puretaan, uusien talojen monitoimitiloista osoitetaan riittävät tilat asukkaiden toimintaan. Tätä koskeva kaavamääräys on liisätty asemakaavaan. Asuinrakennusten ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa saa olla julkisia palvelutiloja tai liiketiloja, jotka voisivat mahdollistaa toivottujen palvelujen säilymisen alueella, jos kirjasto ja nuorisotalo puretaan. Asemakaavaan on merkitty kaksi rakennusalan osaa, joihin tulee sijoittaa monikäyttötilaa yhteensä vähintään 350 neliometriä kerrosalaa. Herttoniemen yhteiskoulua vastapäätä sijoittuvaan monikäyttötilaan voisi sijoittaa tiloja varhaisnuorille asuinkerrostalon ensimmäiseen kerrokseen. Kettutien ja Siilitien risteyksen viereisessä pistetalossa on rakennusalan osa, johon tulee sijoittaa monikäyttötilaa vähintään 150 kerrosalaneliometriä. Tila voisi olla kirjaston palvelupiste.

Kiinteistölautakunta toteaa (6.3.2014) lausunnossaan, että kaava-alue on kaupungin omistuksessa lukuun ottamatta seurakuntatalon tonttia (YK) 43123/1, jonka omistaa Asunto Oy Helsingin Kettukuja 4.

Kiinteistöviraston tilakeskus on selvittänyt mahdollisuutta rakentaa julkisia tiloja ja palveluja Herttoniemen metroasemalle. Hankkeen toteutuminen kaupungin omana investointina on kuitenkin epätodennäköistä, sillä uusista palvelutiloista ovat kiinnostuneita vain nuorisoasiainkeskus, kaupunginkirjasto ja suomenkielinen työväenopisto. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on vetäytynyt hankkeesta. Kiinteistövirasto selvittää hankkeen toteuttamista vaihtoehtoisesti yksityisenä investointina, jolloin tarvittavat tilat vuokrattaisiin hallintokuntien käyttöön.

Kaavamuutos korottaa yksityisessä omistuksessa olevan seurakuntatalon tontin 43123/1 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa. Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin tontinomistajan kanssa on tehty sopimus.

Kaavamuutoksen mukaisten AK-tonttien 43123/3 ja 2 toteutuksen edistämiseksi ja nopeuttamiseksi on kaupungin ja tontinomistajan Asunto Oy Helsingin Kettukuja 4:n sekä Jealha Oy:n kesken neuvoteltu kiinteistökaupan esisopimus, jolla kaupunki myisi omistamansa AK-tontin 43123/3 osat (2 195 k-m²) Asunto Oy Helsingin Kettukuja 4:lle ja AK-tontin 43123/2 osat (4 216 k-m²) Jealha Oy:lle sääntelemättömään

8.10.2013, täydennetty 10.6.2014

omistus- tai vuokra-asuntotuotantoon. Asuntotonttien pysäköinti on sijoitettu yhteiseen maanalaiseen laitokseen (ma-1), ja asuntotonttien yhtenäinen omistus ja suunnittelu auttavat ja nopeuttavat tonttien toteutusta. AK-korttelin 43123 muut asuntotontit esitettäisiin varattaviksi kevään 2014 asuntotonttien varauskierroksen yhteydessä.

Lautakunnan mielestä asemakaavassa ei tulisi määrätä, ettei kirjaston ja nuorisotalon rakennusta ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat on toteutettu muualle Herttoniemeen. Lautakunnan mielestä kaupungin maanomistuksella ja sen luovutusaikataululla voidaan paremmin varmistaa kaupungin tahdon toteutuminen po. asiassa. Asemakaava ei ole oikea instrumentti tämänkaltaiseen ohjailuun. Lautakunta toteaa, ettei se tule luovuttamaan kyseisiä tontteja ennen, kun kirjaston ja nuorisotalon tilakysymys on ratkaistu ja korvaavat tilat otettu käyttöön. Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotuksen johdosta.

Vastine

Vaiheittain toteuttamista koskevilla asemakaavamääräyksillä varmistetaan, että kirjasto- ja varhaisnuorten palvelut Länsi-Herttoniemessä voidaan tuottaa katkeamattomasti. Kaavamääräysten mukaan kirjastoa ja nuorisotaloa ei saa purkaa ennen kuin korvaavat tilat ovat olemassa. AK-korttelialueen tontteja 5 ja 6 sekä AH-korttelialueen tonttia 8 ei saa toteuttaa ennen kuin kirjaston ja nuorisotalon rakennus on purettu. Lisäksi määrätään, että jos kirjastorakennus puretaan, tulee uusien talojen monikäyttötiloista osoittaa riittävät tilat asukkaiden toimintaan. Mikäli korvaavia tiloja ei ole toteutettu, voi toiminta jatkua nykyisissä tiloissa.